

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

7 mei 2001

ONTWERP VAN DECREET

**houdende wijziging van het decreet van 14 juli 1993
tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning**

INHOUD

	Blz.
1. Memorie van toelichting	3
2. Voorontwerp van decreet	9
3. Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	19
4. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	31
5. Advies van het Grindcomité	39
6. Advies van de Raad van State	45
7. Ontwerp van decreet	63

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Vlaamse regering heeft beslist om aan het Vlaams Parlement een aantal wijzigingen aan het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning voor te leggen.

Meer bepaald wordt tegemoet gekomen aan een aantal opmerkingen die het Rekenhof en de Raad van State, afdeling Wetgeving, hebben gemaakt naar aanleiding van respectievelijk het besluit van de Vlaamse regering van 21 december 1994 tot vaststelling van de heffingscoëfficiënt inzake de grindwinning voor 1995 en het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 1994 tot uitvoering van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning.

Voorts zijn een aantal wijzigingen aangebracht aan hogervermeld decreet met als doel het verhogen van de efficiëntie van het Grindfonds enerzijds en het rechtzetten van enkele kleinere anomalieën anderzijds.

In het bijzonder werd aandacht besteed aan het sluitend maken van de dwingende decretale bepalingen inzake de heffingsplicht. In concreto werd dan ook geopteerd voor het enerzijds introduceren van de mogelijkheid tot het opleggen van ambts-halve heffingen in een aantal limitatief omschreven gevallen en voor het anderzijds preventief inlassen van administratieve geldboeten en verhogingen tengevolge van het ontduiken van de heffingen. Immers, een regel zonder sanctie is een dode regel...

In deze optiek dienden tevens de controle- en toezichtsbevoegdheden van de aangeduide ambtenaren van de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie te worden uitgebreid.

Tevens werden de taken van het herstructureringscomité noodzakelijkerwijze herschikt. Het grinddecreet voorzag immers in de opsplitsing van enerzijds de ontgrindingsactiviteiten en anderzijds de herstructureringsverplichtingen. Deze laatste taken werden decretaal aan het herstructureringscomité toegewezen.

Een dergelijke decretale bepaling is onlogisch en bijzonder kostenverhogend, hierbij nog abstractie

makend van de hogere administratieve en uitvoerende tijdsbesteding die een gunning in het kader van de overheidsopdrachtenreglementering met zich mee zou brengen. Daarom wordt heden geopteerd voor het – conform de bepalingen van het VLAREM – koppelen van de ontgrindings- aan de herstructureringsactiviteiten, in die mate dat de betrokken quotumhouders zelf voor de afwerking dienen in te staan. Het herstructureringscomité houdt mede toezicht op deze werkzaamheden en wordt betrokken in de administratieve procedure met betrekking tot o.m. het opstellen van de werkplannen. Deze betrokkenheid is logischerwijze ingegeven door het feit dat het herstructureringscomité, voorzover de quotumhouders niet zouden voldoen aan hun afwerkingsverplichtingen, de werken alsnog via een aanbestedingsprocedure zal moeten laten uitvoeren en tevens dient in te staan voor het uitrusten van de afgewerkte grindwinninggebieden.

Gelet op de specifieke doelstellingen van het grinddecreet wordt de Vlaamse regering gemachtigd om een waarborgsysteem uit te werken dat de opvulling van de ontgrinde gronden in elk geval zal waarborgen. Immers, de met inachtneming van de in het decreet opgenomen voorwaarden gestelde waarborg zal, rekening houdende met de meerkosten die – zoals boven beschreven – een gunning via de overheidsopdrachtenreglementering met zich mee zou brengen, voldoende hoog moeten zijn en zal dermate moeten uitgewerkt worden dat de overheid (het herstructureringscomité) bij de vaststelling dat de ontgrinders van de herstructureringswerken nalaten hun ontgrinde terreinen af te werken of deze afwerking niet uitvoeren conform de nabestemmingsplannen, binnen een korte tijdspanne kan beschikken over de hiertoe vereiste gelden.

Daar de hoogte van de grindheffing oorspronkelijk werd berekend, rekening houdende met de afwerkingsverplichtingen na ontgrinding door de overheid, dient deze heffing heden gereduceerd te worden. Daar de bepaling van de nieuwe hoogte van de heffing enerzijds afhankelijk is van de begrotingen die de onderscheiden comités dienen op te stellen en anderzijds afhankelijk kan zijn van het waarborgsysteem, worden de in artikel 15 bepaalde heffingen decretaal vastgelegd tot een welbepaald bedrag met dezelfde berekeningsbasis en de omslagsleutels zoals voorzien in artikel 5 van het grinddecreet.

Artikelsgewijze toelichting

Artikelen 1 en 2

Behoeven geen commentaar.

Artikel 3

Twee begrippen werden toegevoegd aan het definitiekader. Daar – in tegenstelling tot de gewoonlijke VLAREM-verplichtingen – de herstructureringswerkzaamheden dienen uitgevoerd te worden door enerzijds de grindproducenten en anderzijds het herstructureringscomité, dient het begrip “afwerking” zoals bedoeld in de reglementering aangaande de milieuvergunningen, beperkt te worden tot het uitvoeren van grondwerken met het oog op de realisatie van het nabestemmingsplan en het naleven van de voorwaarden met betrekking tot het reëf, zoals bepaald in de milieu- en stedenbouwkundige vergunning.

Artikel 4

§ 1. De gebeurlijke verhogingen en administratieve geldboeten, geïntroduceerd door dit ontwerp van decreet, zullen als inkomsten van het Grindfonds naar diens begroting vloeien en zullen zodoende op hun beurt, via de omslagsleutels, uitsluitend aangewend worden ten behoeve van de realisatie van de doelstellingen van de onderscheiden subcomités.

§ 2. Krachtens het nieuwe artikel 15bis zal voorzien worden in een door de Vlaamse regering op te stellen sluitend waarborgsysteem. De gelden die in voorkomend geval (niet of niet correct of niet tijdig uitvoeren van de herstructureringsverplichtingen door de grindproducenten) moeten aangewend worden om ambtshalve de vereiste werken te laten uitvoeren, zullen als middelen van het Grindfonds, meer bepaald van het herstructureringscomité, aangemerkt worden. Afhankelijk van het gekozen garantiesysteem zullen de interesten van de gestelde waarborg al dan niet tevens tot de middelen van het fonds moeten worden gerekend.

Artikel 5

§ 1. Voor commentaar wordt verwezen naar artikel 13, dat de voorwaarden bepaalt waaraan het waarborgfonds moet voldoen. Het invoeren van het waarborgsysteem en de daaraan verbonden nieuwe heffingen noodzaakt eveneens tot een aanpassing van de oorspronkelijk vastgestelde marges. Deze nieuwe marges kwamen tot stand na advies van het Grindcomité.

§ 2. Het is steeds de bedoeling geweest om het op het einde van een begrotingsjaar niet-gebruikt saldo van elk (sub)comité over te hevelen naar de beschikbare middelen van het betrokken comité voor het volgende begrotingsjaar (cfr. tevens artikel 5).

Artikel 6

Geen commentaar.

Artikel 7

Deze regeling is noodzakelijk om het toezicht van de Vlaamse regering, die het beheer uitoefent over het Grindfonds, mogelijk te maken op de beslissingen van de subcomités. Volgens de huidige bepalingen ontsnappen anders de belangrijkste financiële beslissingen aan zijn toezicht.

Tevens wordt, conform de gebruikelijke toezichtbepalingen inzake pararegionale A's, de vernietigingsbevoegdheid van de minister omgebogen tot een goedkeuringsbevoegdheid.

Het Rekenhof stelde bovendien in zijn advies nr. N 12-1.490.141 B1 d.d. 18 november 1997 dat het decretale gebrek aan goedkeuringsbevoegdheid niet betekent dat deze niet opportuun zou zijn in de duale structuur van het Grindfonds. De comités hebben immers, aldus het Rekenhof, paradoxaal wel beslissingsbevoegdheid in grindaangelegenheden, maar zij kunnen geen enkele impact uitoefenen op de begroting en dienen er geen verantwoording over af te leggen. Indien de minister geen actieve zeggenschap zou hebben over beslissingen met budgettaire weerslag van de comités, kan hij niet aan budgetbewaking doen. Op deze wijze besluit het Rekenhof dat logischerwijze een goedkeuringsbevoegdheid van de minister dient te worden verondersteld.

De Vlaamse regering wordt belast om terzake de nadere regelen en modaliteiten te bepalen.

De beslissingen van de subcomités dienen vergezeld te zijn van het advies van het grindcomité, wat trouwens een concrete invulling betekent van het huidige artikel 9, 3°, van het grinddecreet.

Artikel 8

Cfr. artikelen 8 en 16. Met 'verdeling' wordt bedoeld dat de betrokken houder de wegens overmacht niet-gebruikte gedeelten van zijn quotum gespreid in de tijd supplementair op zijn gewone jaarlijkse quota krijgt toegewezen, overeenkomstig de in dit decreet bepaalde procedure.

Artikel 9

Omwille van het algemeen belang voor de provincie Limburg werd in de samenstelling van het herstructureringscomité een raadgevend lid, aan te duiden door de VZW Toerisme Limburg, toegevoegd.

Zoals gesteld in de algemene toelichting van dit decreet worden de taken van het herstructureringscomité dermate herschikt dat het enkel dient in te staan voor de uitrusting van de afgewerkte grind-ontginningsgebieden. Dit houdt in dat in dit kader, zoals gesteld in het bij dit decreet ingevoegde artikel 2, 15°, dit subcomité de in het oorspronkelijk artikel 10, 2°, bedoelde maatregelen verder kan nemen, doch beperkt tot de uitrusting van de gronden.

Daar het herstructureringscomité betrokken partij is bij de afwerking van de ontgrinde gronden door de grindproducenten (het houdt toezicht op de werken en dient – in subsidiaire orde – in te staan voor de afwerking) en het na de afwerking actief dient over te gaan tot het uitrusten van de gronden, is het vereist dat het comité tevens de nabestemmingsplannen met betrekking tot de milieuvergunningen dient te adviseren, temeer daar het belast is met het opmaken van de structuurvisie. Het herstructureringscomité is vergunninghouder in het kader van de wetgeving op de ruimtelijke ordening voor de reliëfwijziging tot en met de uitrusting. De grindexploitanten zijn de vergunninghouders in het kader van de milieuwetgeving.

De nabestemmingsplannen in het kader van de milieuwetgeving (artikel 5.18.3.1 VLAREM II) zijn werkplannen die betrekking hebben op de afwerking van het terrein na de ontginning die overeen moeten stemmen met de stedenbouwkundige voorschriften.

Artikel 10, 1°, werd – logischerwijze – in die zin uitgebreid dat het herstructureringscomité niet enkel dient in te staan voor het opmaken van de structuurvisie, doch dat het deze tevens dient te actualiseren en aan te passen aan de vigerende regelgeving. Deze bijkomende decretale taken mogen echter geenszins van invloed zijn op het toekennen van de vergunningen.

Artikel 10

Behoeft geen commentaar.

Artikel 11

Het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw (O.C.W.) is een inrichting die erkend is bij toepassing van de Besluitwet van 30 januari 1947 (d.m.v. een K.B. in 1952 opgericht ; B.S. 5.5.52). De Vlaamse Confederatie Bouw heeft de vorm van een VZW als onderafdeling van de Nationale Confederatie Bouw. Het is zodoende aangewezen de betreffende bepaling conform te maken met de huidige situatie.

Artikel 12

1° Het introduceren van ambtshalve heffingen dient decretaal te worden geregeld. Cfr. voor verdere bespreking : artikel 19.

Zowel het Rekenhof als de Raad van State, afdeling Wetgeving, hebben respectievelijk er op aangedrongen en opgemerkt dat de retroactiviteit van de heffingen decretaal diende te worden geregulariseerd respectievelijk geregeld.

2° Regelt de nieuwe heffingen. Vooraf dient opgemerkt dat deze slechts in werking treden nadat de Vlaamse regering bij uitvoeringsbesluit de modaliteiten van het verplichte waarborgfonds heeft opgelegd (zie artikel 21).

Artikel 13

Naast de toelichting van deze bepaling in de inleidende bespreking van dit ontwerp van decreet kan tevens gesteld worden dat het invoeren van een waarborgsysteem geen afbreuk mag doen aan het solidariteitsprincipe dat mede aan de grondslag lag van het oorspronkelijke decreet. Tevens dient het waarborgsysteem éénvormig te zijn in die mate dat gekozen dient te worden voor één en niet voor onderscheiden waarborgsystemen. Het waarborgsysteem dient bovendien voldoende zekerheid te bieden om het afwerken van de ontgrinde gebieden te waarborgen. De hoogte van de waarborg zal dermate moeten gesteld worden dat de werken in voorkomend geval, met inbegrip van de extra kosten die hiervan het gevolg zouden zijn (o.m. de BTW), kunnen worden aanbesteed (via aanbestedings- of offerteprocedure) door het herstructureringscomité.

De Vlaamse regering heeft tevens een discretionaire bevoegdheid aangaande het herbestemmen van dat gedeelte van de grindheffingen die in het verleden werden gestort in het kader van de uitvoering van de afwerkingsverplichtingen. Zij heeft immers de keuze om, gelijktijdig met de beslissing aangaande het gekozen waarborgsysteem, ofwel de gelden binnen het Grindfonds aan te houden als waarborg, de gelden te verrekenen met te storten grindgelden of de gelden op een andere wijze binnen het waarborgsysteem aan te houden.

Daar de reductie van de grindheffing een directe impact heeft op de in artikel 5 van het decreet bepaalde omslagsleutels, worden de in dit artikel bepaalde omslagsleutels eveneens gewijzigd in functie van de inwerkingtreding van het waarborgsysteem. De overige bepalingen van artikel 5 blijven onverminderd van kracht.

Afhankelijk van het gekozen waarborgsysteem kan de Vlaamse regering tevens het herstructureringscomité belasten met het uitvoeren van het door haar – in uitvoering van het eerste lid – gekozen waarborgsysteem. In deze zin kan dit comité bijvoorbeeld belast worden met het ondertekenen van af te sluiten overeenkomsten in het kader van het betreffende uitvoeringsbesluit.

Artikel 14

§ 1. Er bestaat een consensus onder de betrokken partijen in het algemeen en onder de producenten in het bijzonder om vanaf de periode 1996-1997

een gefixeerde verdeelsleutel toe te passen die gebaseerd is op het quotabesluit 1994-1995. Trouwens, voormelde quota werden tevens gebruikt ter berekening van de trekkingsrechten. Conform artikel 16, § 1, derde lid, van het decreet dient evenwel supplementair rekening gehouden te worden met de nieuwkomer.

Het evenredig omslaan van door overmacht niet gebruikte gedeelten over de resterende tweejaarlijkse periodes tot 2006 biedt aan de producenten het voordeel van een grotere stabiliteit doorheen de periodes. Zo wordt o.m. vermeden dat een producent, wanneer hij gedurende een tweejaarlijkse periode wegens overmacht niets of slechts een kleine fractie van zijn quotum heeft kunnen exploiteren, gedurende één of meerdere periodes wordt aangezet merkelijk grotere hoeveelheden te exploiteren om ten slotte op een gegeven ogenblik plots op een veel lager, namelijk zijn gewoon, quotum terug te vallen.

Tevens is het aangewezen, om mogelijke discussies te vermijden, dat de Vlaamse regering uitdrukkelijk in gevallen van overmacht het recht krijgt binnen een redelijke termijn hierover individuele beslissingen te treffen.

Het grindcomité is daarentegen het meest geëigende en representatieve orgaan om te oordelen over de verdeling van het niet-gebruikte gedeelte van de quota (wegens overmacht) over de resterende tweejaarlijkse periodes.

§ 2 en § 3. Behoeven geen verdere commentaar.

§ 4. Daar het overdragen van productiequota de begroting van het Grindfonds kan bezwaren met betrekking tot de uitgaven van het sociaal comité, is het aangewezen de Vlaamse regering te machtigen terzake nadere modaliteiten te regelen.

§ 5. Geen commentaar.

Artikel 15

Geen commentaar.

Artikel 16

Geen commentaar.

Artikel 17

De Vlaamse regering wordt gemachtigd om eventueel concurrentieverstorende infrastructuurwerken tijdens de uitwerking van dit decreet te onderwerpen aan de grindheffing, zoals bepaald in artikel 15 van het decreet. Zij kan in voorkomend geval bijzondere modaliteiten hiertoe regelen om in bepaalde concrete gevallen te voorkomen dat er een discriminatoir effect zou ontstaan tussen de heffingsplichtige grindontginningsgebieden enerzijds en de gebieden waar grind vrijkomt in uitvoering van infrastructuurwerken anderzijds. Dit houdt zodoende een potentiële uitbreiding in van de solidariteitsgedachte, die in het kader van de grindwinning in de provincie Limburg decretaal werd verankerd, en op deze wijze worden bovendien de inkomsten van het Grindfonds en de afzetmogelijkheden van de heffingsplichtige grindhoeveelheden gewaarborgd, in het kader van de afbouw van de grindwinning en ter realisatie van de in het decreet vermelde doelstellingen.

Artikel 18

De bevoegdheid, vermeld in het derde lid, werd aan de Gewesten toegekend door artikel 5 van de Bijzondere Wet van 16 juli 1993 (huidig artikel 11, derde lid, 2°, van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980).

De uitwerking van artikel 23 van het grinddecreet is gericht op het verschaffen van een juridische basis die onontbeerlijk is om een slagvaardige en efficiënte inspectie mogelijk te maken bij overtredingen van het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

Afhankelijk van de aard van de vaststelling beschikken de betrokken ambtenaren over een keuzerecht. Dit vormt een afwijking op één van de beginselen van het strafprocesrecht volgens hetwelk iedere ambtenaar die in de uitoefening van zijn ambt kennis krijgt van een misdaad of een wanbedrijf verplicht is daarvan dadelijk aangifte te doen bij de procureur des Konings (artikel 29 Wetboek Strafvordering). Bij samenloop of samenhang met strafbare feiten uit het gemeen recht vervalt echter dit keuzerecht.

Het geven van inlichtingen behoort tot de normale administratieve taken die dienen uitgevoerd te worden.

Artikel 19

In bepaalde gevallen is het noodzakelijk – tot verzekering van de betaling van de heffing, om te vermijden dat constructies worden gezocht ter omzeiling of ontduiking van het grinddecreet en om duidelijke rechtsgevolgen te verbinden aan het vaststellen van inbreuken door de toezichthoudende ambtenaren – om bv. van ambtswege een heffing en, in bepaalde gevallen, nog een extra-verhoging of een administratieve boete op te leggen.

De verhogingen van de bijdragen en de administratieve boeten, zoals voorzien in § 1 en § 2, hebben geen strafrechtelijk karakter. Zij hebben een preventieve werking ten aanzien van het naleven van de decretale bepalingen en bovendien is de bestaansreden van het grinddecreet juist ingegeven door de bezorgdheid om de aanslag op het leefmilieu en de ruimtelijke ordening zo beperkt mogelijk te houden.

De geïnde heffingen, inclusief verhogingen, zijn bovendien bestemd voor het Grindfonds en zullen zodoende integraal besteed worden overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.

Het opleggen van de administratieve geldboete aan de houder van de nodige vergunningen, ook al werd het proces-verbaal opgesteld ten aanzien van een transporteur, een onderaannemer, een lasthebber, een aangestelde of andere personen die zich in een contractuele relatie bevinden met de betrokken houder, is zeker gerechtvaardigd door het feit dat alle houders van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind in een grindwinning over sluitende systemen beschikken qua weging en controle van transportmiddelen die hun groeve verlaten.

Artikel 20

Het oorspronkelijke artikel 24, 3°, van het grinddecreet wordt geschrapt omwille van de in het vorige artikel vermelde overwegingen om dergelijke overtredingen te depenaliseren.

In die gevallen waarbij een persoon echter op een onwettige wijze grind exploiteert, is een depenalisering niet op zijn plaats. Dergelijke inbreuken zijn dermate zwaarwichtig dat zij bestraft dienen te worden met strafrechtelijke gevangenisstraffen en geldboeten.

Artikel 21

Behoeft geen commentaar.

Artikel 22

Hierbij worden alle voorgeschreven regels inzake de invoering van de euro in acht genomen. De bedragen in Belgische frank gelden tot 31 december 2001.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

*De Vlaamse minister van Economie,
Ruimtelijke Ordening en Media,*

Dirk VAN MECHELEN

*De Vlaamse minister van Leefmilieu
en Landbouw,*

Vera DUA

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds
en tot regeling van het grindwinning.

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media en de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In artikel 2, 3° en 5°, 8, 10, 12 en 23, lid 1 van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning worden de woorden "het Bestuur" vervangen door de woorden "de afdeling".

Artikel 3

In artikel 2 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° er wordt een artikel 2, 14° toegevoegd dat luidt als volgt : "afwerken : het uitvoeren van grondwerken met het oog op de realisatie van het nabestemmingsplan en het naleven van de voorwaarden met betrekking tot het reliëf zoals bepaald in de milieu- en stedenbouwkundige vergunning" ;
- 2° er wordt een artikel 2, 15° toegevoegd dat luidt als volgt : "uitrusten : het uitvoeren van de infrastructuur- en de inrichtingswerken na de afwerking met inbegrip van alle maatregelen ter realisatie van de nabestemming".

Artikel 4

Artikel 3, § 3, 2° van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt : "2° de interesten op de overeenkomstig 1° aan het fonds toegewezen middelen, en de administratieve geldboeten en verhogingen die opgelegd worden krachtens artikel 23bis, § 2".

Artikel 5

In artikel 3, § 3 van hetzelfde decreet wordt een punt 3° toegevoegd dat luidt als volgt :

"3° in voorkomend geval, de waarborgen die krachtens artikel 15bis werden opgelegd aan de houders van een krachtens artikel 16 toegewezen productiequotum alsmede, in voorkomend geval, de interesten op deze waarborgen."

Artikel 6

In artikel 5 voorlaatste lid van hetzelfde decreet worden de woorden "Het niet-gebruikt saldo" vervangen door de woorden "De niet-gebruikte saldi" en wordt het woord "wordt" vervangen door het woord "worden".

Artikel 7

Het opschrift van afdeling 2 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt : "Toezicht op de werking van het grindcomité en de subcomités".

Artikel 8

In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt : "De beslissingen van het grindcomité en de drie subcomités bedoeld in artikel 4 worden bij aangetekend schrijven ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering. De Vlaamse regering zal terzake de nadere regelen en modaliteiten bepalen.

De beslissingen van de subcomités dienen vergezeld te zijn van het in artikel 9, 3° vermelde advies van het grindcomité. De in het volgende lid vermelde termijn gaat bij de beslissingen van de subcomités in vanaf de kennisgeving van het advies van het grindcomité.

Wanneer de Vlaamse regering binnen 40 kalenderdagen, volgend op de ontvangst van de beslissing, aan het betrokken comité geen kennis heeft gegeven van haar beslissing, wordt de Vlaamse regering geacht haar goedkeuring te hebben verleend. Bij een met redenen omkleed aangetekend schrijven, gericht aan het grindcomité en, in voorkomend geval, het subcomité, kan de Vlaamse regering de voormelde termijn éénmalig verlengen met een periode van 40 kalenderdagen.

Ingeval van voorwaardelijke goedkeuring wordt de beslissing geacht goedgekeurd te zijn op de datum dat het betrokken comité de beslissing in die zin heeft gewijzigd."

Artikel 9

In artikel 9 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in punt 2° worden de woorden "en het toezicht op" geschrapt ;

2° aan punt 3° worden de volgende woorden toegevoegd : "en bij de beoordeling van de heirkraft zoals bepaald in artikel 16, § 1" ;

3° er wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt : " 9° het nemen van een beslissing aangaande de verdeling van wegens heirkraft niet gebruikte gedeelten van productiequota, zoals bedoeld in artikel 16, § 1".

Artikel 10

In artikel 10 van hetzelfde decreet wordt het laatste lid als volgt gewijzigd :

"Het herstructureringscomité heeft tot opdracht :

- 1° het opmaken, actualiseren en afstemmen op de vigerende regelgeving van de structuurvisie ;
- 2° het laten uitrusten van de afgewerkte grindwinningsgebieden in het kader van de structuurvisie, die blijkt uit het in artikel 9, 6° bedoelde beleidsplan, met inbegrip van het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu van de voormelde gebieden en de aanpalende omgeving ;
- 3° het adviseren van de nabestemmingsplannen in de vergunning voor de exploitatie van grind voor nieuwe ontginningsgebieden aan de vergunningverlenende overheid ;
- 4° in voorkomend geval, het laten afwerken na ontgrinding ;
- 5° het toezicht houden op het afwerken en uitrusten van de grindwinningsgebieden."

Artikel 11

In artikel 11, tweede lid van hetzelfde decreet worden de woorden "Oost-Vlaanderen en Limburg" vervangen door de woorden "Oost-Vlaanderen, Limburg en Vlaams-Brabant".

Artikel 12

In artikel 12 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid, 1° vervangen door wat volgt : "twee leden worden benoemd uit kandidaten voorgedragen door publieke rechtspersonen, verenigingen of erkende inrichtingen die rechtstreeks betrokken zijn bij de aanwending van grind en grindproducten en als zodanig worden aangewezen door de Vlaamse regering".

Artikel 13

In artikel 15 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° er wordt een § 3bis ingevoegd, die luidt als volgt : "Er kan overgegaan worden tot een heffing van ambtswege in de gevallen waarin de heffingsplichtige nagelaten heeft :
 - 1° ofwel, een aangifte in te dienen binnen de door de Vlaamse regering bepaalde termijn ;
 - 2° ofwel, de vormgebreken waarmee de aangifte is aangetast, te verhelpen binnen de termijn die de Vlaamse regering hem hiervoor toekent ;
 - 3° ofwel de gevraagde inlichtingen te verstrekken of de bescheiden voor te leggen binnen de vastgestelde termijn ;

4° ofwel zich te schikken naar de wettelijk voorgeschreven verplichtingen inzake het houden, het uitreiken, het bewaren of het ter inzage voorleggen van boeken, stukken of registers.

Er kan tevens tot een heffing van ambtswege worden overgegaan :

- 1° wanneer de berekeningselementen van de heffing niet of onjuist werden ingeschreven in de aangifte ;
- 2° in de gevallen zoals vermeld in artikel 24, 3°. De heffing wordt in deze gevallen opgelegd voor het gedeelte dat onwettig werd geëxploiteerd.

Er wordt in elk geval een heffing van ambtswege opgelegd aan de houders van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind in een grindwinning, waarvoor proces-verbaal werd opgemaakt ingevolge ontduiking van artikel 15. De heffing op de ontdoken hoeveelheid grind is onmiddellijk verschuldigd vanaf de kennisgeving van een afschrift van het proces-verbaal aan de overtreder.

De heffing van ambtswege wordt opgelegd door de krachtens artikel 23bis, § 3 aangewezen ambtenaar en dit tot beloop van de heffing die vermoedelijk is verschuldigd. Zij wordt vastgesteld op basis van gegevens die kunnen bewezen worden door geschrift, getuigen en vermoedens. In voorkomend geval wordt zij vastgesteld op basis van de gegevens van het proces-verbaal.

De Vlaamse regering regelt terzake de modaliteiten, de mogelijkheid voor de heffingsplichtige om zijn verweermiddelen naar voren te brengen, de betaling en de betalingstermijnen.

In elk geval ligt de bewijslast van het juiste bedrag van de verschuldigde heffing bij de heffingsplichtige." ;

- 2° het eerste lid van § 4 wordt vervangen door : "De grindheffing wordt vastgesteld op een bedrag gelijk aan het product van de in § 5 bedoelde heffingscoëfficiënt en 50 fr. per ton gewonnen valleigrind, inclusief breekzand en 35 fr. per ton gewonnen berggrind, inclusief breekzand, behalve in het geval in toepassing van artikel 15bis een waarborgsysteem wordt ingesteld dat een gedeelte van de grindheffing vervangt. Bij de inwerkingtreding van artikel 15bis worden de eenheidsbedragen per ton door de Vlaamse regering vastgesteld." ;

- 3° in § 5 worden volgende wijzigingen aangebracht :

in het eerste lid het jaartal "1994" vervangen door het jaartal "1996" en het tweede lid vervangen door wat volgt : "De heffingscoëfficiënt voor het begrotingsjaar 1995 bedraagt 1,1141." ;

- 4° in § 7 wordt het woord "heffingen" vervangen door de woorden "heffingen, verhogingen en/of administratieve geldboeten".

Artikel 14

In hetzelfde decreet wordt een artikel 15bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 15bis

De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast ter vervanging van een gedeelte van de grindheffing door een waarborgsysteem, waarbij aan volgende voorwaarden dient voldaan te worden :

- 1° het waarborgsysteem heeft enkel betrekking op het afwerken na ontgrinding ;
- 2° het grindcomité en de subcomités stellen een gedetailleerde begroting op betreffende hun totale verwachte uitgaven ;
- 3° de grindheffingen die voorafgaand aan de invoering van het waarborgsysteem werden geïnd, dienen gedeeltelijk bestemd te worden als waarborg voor het afwerken na ontgrinding ;

- 4° het waarborgsysteem dient éénvormig te zijn voor alle houders van een krachtens artikel 16 toegewezen productiequotum en dient het solidariteitsprincipe te beklemtonen ;
- 5° het waarborgsysteem dient voldoende zekerheid te bieden om het afwerken na ontgrinding door de houders van een krachtens artikel 16 toegewezen productiequotum effectief te waarborgen ;
- 6° de waarborg kan enkel worden vrijgegeven in de mate dat het afwerken is gebeurd conform het nabestemmingsplan of, in voorkomend geval, de nabestemmingsplannen ;
- 7° het grindcomité legt aan de Vlaamse regering, op basis van de in 2° opgestelde begrotingen, voorafgaandelijk een voorstel voor aangaande de hoogte van de grindheffing, aangaande het waarborgsysteem en aangaande de gedeeltelijke bestemming van de grindheffingen zoals bepaald in 3°.

De Vlaamse regering wint voorafgaandelijk aan de uitvoering van dit artikel het advies in van de MINA-Raad en de SERV.

De Vlaamse regering wordt gemachtigd om de omslagsleutels zoals bepaald in artikel 5 te wijzigen tengevolge van de uitvoering van het vorige lid, na het advies hieromtrent ingewonnen te hebben van het grindcomité.

De Vlaamse regering kan de uitvoeringsmodaliteiten aangaande het waarborgsysteem toevertrouwen aan het herstructureringscomité.".

Artikel 15

In artikel 16, § 1 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt : "De Vlaamse regering verdeelt het tweejaarlijks productiequotum voor de periode vanaf 1996, onder de houders van de nodige vergunningen voor de exploitatie van een grindwinning volgens een gefixeerde verdeelsleutel die gebaseerd dient te worden op de verdeelsleutels die werden toegekend voor de periode 1994-1995 en rekening houdende met de in het volgende lid opgenomen bepaling." ;
- 2° aan het voorlaatste lid wordt volgende zin toegevoegd : "Dergelijke niet gebruikte gedeelten, die betrekking hebben op de periodes vanaf 1996-1997, worden overgedragen naar de resterende tweejaarlijkse periodes." ;
- 3° tussen het voorlaatste en het laatste lid worden volgende leden ingevoegd : "De betrokken houder van een vergunning voor de exploitatie van grind in een grindwinning die zijn tweejaarlijks productiequotum niet volledig heeft gebruikt, wordt gehoord door het grindcomité :
 - voor de productieperiodes tot en met 1998-1999 : binnen twee maanden volgend op de bekendmaking van het decreet van [...] ;
 - voor de productieperiodes vanaf 2000-2001 : binnen twee maanden volgend op de kennisgeving door de Vlaamse regering aan het grindcomité van de lijst van de houders van de nodige vergunningen die hun productiequotum niet volledig hebben gebruikt en de hoegrootheid van deze niet gebruikte gedeelten.

De Vlaamse regering beslist, op gemotiveerd advies van het grindcomité, welke niet gebruikte gedeelten van een productiequotum onder het begrip heirkraft vallen.

De beslissing wordt ter kennis gebracht van de betrokken houder van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind en van het grindcomité.

Het grindcomité beslist, na de betrokken houder van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind te hebben gehoord, over de verdeling van het wegens heikracht niet gebruikte gedeelte van de quota over de resterende tweejaarlijkse periodes en brengt deze beslissing ter kennis van de betrokken houder en van de Vlaamse regering."

Artikel 16

Aan artikel 16, § 2 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd : "De productiequota, bekendgemaakt overeenkomstig het vorige lid, worden automatisch vermeerderd met de quota, toegewezen overeenkomstig § 1, voorlaatste lid."

Artikel 17

Aan artikel 16, § 3 van hetzelfde decreet wordt volgend lid toegevoegd : "De Vlaamse regering regelt de nadere modaliteiten en voorwaarden aangaande de overdracht of samenvoeging van productiequota."

Artikel 18

In artikel 16, § 4 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "bij overschrijding van het toegewezen productiequotum" en de woorden "de vergunning" volgende woorden ingelast : "of bij het niet nakomen van de verplichtingen in het kader van het waarborgsysteem".

Artikel 19

§ 1. In artikel 17, § 2 van hetzelfde decreet wordt volgend lid toegevoegd : "In de vergunningen voor exploitatie van grind en de stedenbouwkundige vergunningen wordt de precieze nabestemming van de ontginningsgebieden opgenomen zoals vastgesteld in het kader van de structuurvisie, vermeld in artikel 10, en in het gewestplan."

§ 2. In artikel 18 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid opgeheven.

Artikel 20

In artikel 22 van hetzelfde decreet wordt volgend lid toegevoegd : "De Vlaamse regering kan voor alle werken die niet de exploitatie van grind tot doel hebben en waarbij grind als grondstof wordt gewonnen en waarvoor de uitvoerder niet beschikt over een vergunning voor de exploitatie van grind en die worden uitgevoerd vooraleer een einde gemaakt wordt aan elke activiteit van grindwinning in de provincie Limburg zoals bepaald in artikel 14, een grindheffing opleggen overeenkomstig de bepalingen van artikel 15 onder door de Vlaamse regering nader te bepalen modaliteiten."

Artikel 21

In artikel 23 worden volgende wijzigingen aangebracht :

§ 1. Tussen het eerste en het tweede lid worden volgende leden ingevoegd : "De ambtenaren van de afdeling maken zich kenbaar door middel van een legitimatiebewijs dat hen machtigt overtredingen op dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten op te sporen en vast te stellen.

De ambtenaren van de afdeling zijn bevoegd om :

- 1° inlichtingen te geven ;
- 2° waarschuwingen te geven ;
- 3° een termijn vast te stellen voor de overtreder om zich in regel te stellen ;
- 4° processen-verbaal op te stellen, waarin alle bevindingen en verhoren, alsook alle vastgestelde inbreuken worden opgetekend.

De processen-verbaal zoals voorzien in het vorige lid hebben bewijskracht tot het tegendeel bewezen is voorzover een afschrift ervan ter kennis wordt gebracht van de overtreder, binnen een termijn van veertien kalenderdagen die een aanvang neemt de dag na de vaststelling van de overtreding. Wanneer de vervaldag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is, dan wordt deze verplaatst naar de eerstvolgende werkdag.

Een exemplaar van het proces-verbaal waarbij de overtreding is vastgesteld, wordt binnen dezelfde termijn aan de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar en, in voorkomend geval, aan het Openbaar Ministerie toegezonden.

De door de ambtenaren van de afdeling gemaakte materiële vaststellingen kunnen, met hun bewijskracht, aangewend worden door de ambtenaren die belast zijn met het toezicht op de naleving van andere reglementeringen.

De ambtenaren van de afdeling zijn van ambtswege gemachtigd zowel bij de heffingsplichtige als, indien een inbreuk is vastgesteld, bij derden, alle inlichtingen te nemen, op te zoeken en in te zamelen die kunnen leiden tot de juiste heffing ten laste van de heffingsplichtige.

Zij zijn van rechtswege gemachtigd zowel bij de heffingsplichtige als, indien een inbreuk is vastgesteld, bij derden, alle boeken, stukken en registers op te vragen die kunnen leiden tot de juiste heffing van de heffingsplichtige.

Hij die over de gevraagde inlichtingen beschikt, is verplicht deze inlichtingen te verstrekken op ieder verzoek van deze ambtenaren. Hij die over de gevraagde boeken, stukken en registers beschikt is verplicht deze voor te leggen op ieder verzoek van deze ambtenaren. De ambtenaren kunnen de boeken, stukken en registers meenemen tegen afgifte van een ontvangstbewijs.

Elke inlichting, stuk, proces-verbaal of akte, ontdekt of bekomen door de in het eerste lid bedoelde ambtenaar in het uitoefenen van zijn functie, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van een dienst van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de parketten en griffies van hoven en rechtbanken, de administraties van de federale overheid, de provincies en de gemeenten, alsook de openbare instellingen, kan worden ingeroepen voor het opsporen van elke ingevolge dit decreet verschuldigde heffing.

De ambtenaren van de afdeling zijn gemachtigd preventieve controles uit te voeren, alsook om controles uit te voeren om de juistheid van de gegevens, vermeld bij de aangifte, te controleren.

Zij kunnen elk onderzoek, elke controle en enquête instellen, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten worden nageleefd.

In de uitoefening van hun ambt kunnen zij de bijstand van de gemeentepolitie of van de rijkswacht vorderen."

§ 2. In het laatste lid wordt de laatste zin geschrapt.

Artikel 22

In hetzelfde decreet wordt een artikel 23bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 23bis

§ 1. Bij niet-aangifte, het te laat indienen of in geval van onvolledige of onjuiste aangifte, kunnen de op het niet aangegeven productiegedeelte, zoals bepaald in artikel 15, § 2, verschuldigde heffingen vermeerderd worden met een verhoging die wordt bepaald naargelang de ernst van de overtreding, op 10% tot 100% van het niet aangegeven productiegedeelte.

§ 2. De houders van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind in een grindwinning, waarvoor proces-verbaal werd opgemaakt wegens ontduiking van artikel 15, kan per inbreuk een administratieve geldboete worden opgelegd van 50.000 tot 500.000 frank. De heffing op de ontdoken hoeveelheid grind wordt ambtshalve opgelegd overeenkomstig het bepaalde in artikel 15, § 3bis.

De administratieve geldboete is in alle gevallen alleen van toepassing op de betrokken houder van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind in een grindwinning.

Indien binnen de drie jaar, te rekenen vanaf de datum van het proces-verbaal, een nieuwe overtreding wordt vastgesteld, worden de in het eerste lid genoemde bedragen verdubbeld.

Deze paragraaf is niet van toepassing op de inbreuken zoals bepaald in artikel 24, 3°.

§ 3. De daartoe door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar beslist in de in dit artikel vermelde gevallen, nadat de betrokkene de mogelijkheid geboden werd zijn verweermiddelen naar voren te brengen, of er een verhoging of administratieve geldboete moet worden opgelegd.

De Vlaamse regering regelt de nadere modaliteiten en de termijnen aangaande de in het vorige lid vermelde verweermogelijkheid.

Indien de bevoegde ambtenaar beslist een verhoging of administratieve geldboete op te leggen, vermeldt zijn beslissing het bedrag, is het met redenen omkleed en vermeldt het tevens de tekst van artikel 15, § 8, eerste lid en de termijn waarbinnen het bedrag dient betaald te worden.

De in het vorige lid vermelde beslissing wordt bij een ter post aangetekend schrijven aan de betrokkene en, in voorkomend geval, de eigenaar van de gronden, ter kennis gegeven.

De betaling van de verhoging of de administratieve geldboete maakt een einde aan de administratieve vordering.

§ 4. Artikel 15, §§ 8-11 zijn van overeenkomstige toepassing op dit artikel.

§ 5. De beslissing om een verhoging of administratieve geldboete op te leggen kan niet meer genomen worden na verloop van twee jaar.

De in het eerste lid vermelde verjaringstermijn neemt een aanvang vanaf :

1° de datum waarop de betreffende aangifte verplicht ingediend moest zijn in de gevallen zoals voorzien in § 1 ;

2° de datum van de kennisgeving van een afschrift van het proces-verbaal aan de overtreder in de gevallen zoals voorzien in § 2.

§ 6. De daden van onderzoek, met inbegrip van de in § 3 aan de betrokkene geboden mogelijkheid om zijn verweermiddelen naar voren te brengen, stuiten de loop ervan. Met die daden begint een nieuwe termijn van gelijke duur te lopen.".

Artikel 23

Artikel 24, 3° van hetzelfde decreet wordt vervangen door hetgeen volgt :

“3° hij die in de provincie Limburg onwettig grind exploiteert.”

Artikel 24

De artikelen 6, 12 en 13, 3° hebben uitwerking met ingang van 1 januari 1995.

De artikelen 3, 1° - 2°, 10 en 14 treden in werking op een door de Vlaamse regering vast te stellen datum.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media,

Dirk VAN MECHELEN

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

Vera DUA

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

MiNa-Raad

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Openbaar adviesorgaan ten behoeve van de Vlaamse regering

Advies

**van 14 september 1999
over het voorontwerp van decreet
tot wijziging van het decreet van 14 juli 1993
tot oprichting van een grindfonds**

Kliniekstraat 25, 4de verdieping, 1070 Brussel

tel: 02-558 01 30 - fax: 02-558 01 31 - e-mail: info.mina-raad@instnat.be

INHOUD

	Blz.
Samenvatting	23
I Inleiding	24
II Bespreking in algemene lijnen	25
II.1. Problematiek	25
1. Milieu-aspecten van grindwinningen	25
2. Het Grinddecreet	25
3. Krachtlijnen van het voorliggende voorontwerp	26
4. Aandachtspunten van het advies	26
II.2. Algemene opmerkingen	27
5. Gewijzigde opdracht van het herstructueringscomité	27
6. Vervanging van een gedeelte van de grindheffing door een waarborgsysteem	28
7. Planmatige afbouw van de grindwinning	29
8. Uitbreiding van de grindheffing	29
9. De afstemming van de verschillende planningsdocumenten	29
10. De werking van het sociaal comité	29
III. Technische opmerkingen	30

Samenvatting

Op 17 juni 1999 ontving de MiNa-Raad een adviesvraag betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning. De adviesvraag formuleerde geen verdere toelichting betreffende de adviestermin.

De MiNa-Raad gaat in dit advies in op de voorgestelde wijzigingen in het voorontwerp die van belang kunnen zijn vanuit natuur- en milieu. Globaal gezien onderschrijft de MiNa-Raad de vooropgestelde wijzigingen. In het advies bevestigt de Raad het belang van de basisdoelstellingen van het decreet, namelijk de planmatige en geleidelijke afbouw van de grindwinning in Limburg tegen 1 januari 2006, de onderwerping van de grindwinning aan een heffing, de wetenschappelijke onderbouwing van beleidsbeslissingen en de vergoeding van de opgelegde maatregelen.

De MiNa-Raad wijst echter op twee aspecten, die haar inziens niet (of onvoldoende) aan bod komen in het voorontwerp.

Een eerste aanvulling betreft de noodzaak tot afstemming van de verschillende planningsdocumenten. De MiNa-Raad onderschrijft dat het herstructureringscomité een belangrijke taak heeft inzake de opmaak van de structuurvisie. De Raad wenst evenwel te benadrukken dat de opmaak van een structuurvisie als een dynamisch proces dient beschouwd te worden met mogelijkheden van bijsturing. Van belang hierbij is onder meer dat er een afstemming plaatsvindt tussen de structuurvisie en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, het provinciaal structuurplan en hun uitvoeringsplannen.

Een belangrijke doelstelling van het grinddecreet is de beëindiging van de grindwinning tegen 2006. Hiertoe worden sociale begeleidingsmaatregelen uitgewerkt door het sociaal comité. De MiNa-Raad vraagt dat de overheid er op toeziet dat de werking van het sociaal comité gewaarborgd wordt, ook na 1 januari 2006, zonder het globale afbouwscenario in het gedrang te brengen.

I Inleiding

Op 17 juni 1999 ontving de MiNa-Raad een adviesvraag betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning. In de adviesvraag was geen termijn aangegeven waarbinnen het advies verstrekt zou moeten worden.

Het Grinddecreet kan als volgt kort gesitueerd worden⁽¹⁾. Sinds enige tientallen jaren ontgon men in het Limburgse Maasland grind volgens natte (valleigrind) en droge (berggrind) ontginningsmethoden. De gemiddelde jaarproductie bedroeg ongeveer 10 miljoen ton grind en zand. In de gewestplannen voor het Limburgs Maasland waren onvoldoende winningsgebieden voorzien om dit productiepeil te kunnen volhouden. Er moesten dus bijkomende ontginningszones voorzien worden. Dit onderkende men reeds in 1984. Omdat de grindwinning al een sterke impact had op het Maaslandse landschap (honderden hectaren waterplassen) leidde dit tot een maatschappelijke discussie. Na een lang onderhandelingsproces kwam men tot een overeenstemming betreffende de voorwaardelijke verderzetting, maar tegelijk ook de geleidelijke afbouw van de grindwinning. De winningen zouden stopgezet worden tegen 31 december 2005.

Voorheen heeft de MiNa-Raad nog geen advies uitgebracht over de grindproblematiek.

⁽¹⁾ Voor deze beschrijving wordt teruggerepen naar LAETHEM, B., GEUZENS, P., *Deel C: Bodemuitputting*, pp. 119-139 uit Wetenschappelijke rapporten bij het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen 1996: bodem.

II Bespreking in algemene lijnen

II.1 Problematiek

1. **Milieu-aspecten van grindwinningen.** Bodemontginning kan, algemeen gesproken, verregaande gevolgen hebben voor het leefmilieu. De impact van ontginningen kan men voorstellen aan de hand van enkele indicatoren, m.n. de jaarlijks gewonnen hoeveelheden delfstoffen (m^3/jaar) en het aangetaste bodemoppervlak (ha). Het eerste geeft de uitputtingssnelheid van de betrokken grondstof, het tweede geeft een beeld van de ruimtelijke gevolgen. Op grond van deze indicatoren kan men stellen dat, van alle ontginningen van oppervlaktedelfstoffen in Vlaanderen, grindwinningen het meest ingrijpend zijn. In 1995 werd 1.500.000 m^3/jaar aan berggrind en 2.200.000 m^3/jaar aan valleigrind gewonnen. Hiermee gaat een oppervlakteverbruik gepaard van resp. 15 en 22 ha/jaar⁽²⁾. De grindwinning heeft, naast ruimtelijke en landschappelijke gevolgen, nog andere raakpunten met het milieubeleid. Ontginningen leiden tot reliëfwijzigingen, veroorzaken dikwijls wijzigingen in de waterhuishouding, verstoren door het wegnemen van de bovenste bodemlaag de ecologie, en maken de bodem ongeschikt voor andere doelstellingen. Men kan dus verbanden leggen met andere milieuthema's zoals "verdroging", "biodiversiteit" en "versnippering".
2. **Het Grinddecreet.** Het Grinddecreet is de bezegeling van een langdurig onderhandelingsproces in het Vlaams Parlement. Het centrale deel van het Grinddecreet is het reconversiescenario. Enerzijds zou er, zij het voorwaardelijk, nog ruimte geboden worden voor grindwinning, anderzijds zou grindwinning stopgezet worden tegen eind 2005. Hiermee lag ook de toekomstige grindwinning ruimtelijk vast, te weten een bijkomende aantasting van de open ruimte van ongeveer 400ha⁽³⁾. Tegelijk voorzag men als randvoorwaarden dat de waardevolle natuurgebieden van de grindwinning gespaard zouden worden, dat het ecologisch en ruimtelijk patrimonium hersteld zou worden, en dat de afbouw van de grindwinning sociaal begeleid zou worden.
Hoe wordt dit georganiseerd? Met het decreet zelf werd een Grindfonds opgericht. Dit fonds wordt gespijsd met heffingen ten laste van de ontginners. Het is de bevoegde administratie die deze heffingen int, wat maakt dat de Vlaamse regering verantwoordelijk is voor het beheer van de gelden van dat fonds. Hierbij wordt de regering geadviseerd door een Grindcomité. De middelen van het Grindfonds zouden immers gebruikt worden voor de financiering van de voorstellen die door drie subcomités worden uitgewerkt,

⁽²⁾ LAETHEM, B., GEUZENS, P., pp. 119-126.

⁽³⁾ LAETHEM, B., GEUZENS, P., p. 129.

volgens een omslagsleutel die jaarlijks wordt bepaald door de Vlaamse regering. Deze subcomités beantwoorden aan hierboven vermelde doelstellingen en randvoorwaarden van het decreet. Er is met name een herstructureringscomité, een sociaal comité en een onderzoekscomité. Tot slot moet aangestipt worden dat de nieuwe gebieden die in aanmerking komen voor grindwinning zouden worden aangeduid op de betrokken gewestplannen.

3. **Krachtlijnen van het voorliggende voorontwerp.** De ervaring van de eerste vier jaren van de uitvoering van het Grinddecreet wees uit dat het noodzakelijk was wijzigingen aan te brengen aan dit decreet. Deze wijzigingen zijn samen te vatten onder volgende vier krachtlijnen:⁽⁴⁾
- Het wegwerken van een aantal anomalieën in het oorspronkelijk decreet zoals de ambtshalve heffingen, de overdracht van de saldi van de comités naar het volgend begrotingsjaar, de toepassing van het begrip heikracht.
 - De herschikking van het takenpakket van het herstructureringscomité.
 - De invoering van een adequaat en efficiënt boetesysteem;
 - De verbetering van de toezichtsfunctie van de bevoegde Minister op het beheer van het Grindfonds.
4. **Aandachtspunten van het advies.** De MiNa-Raad stelt vast dat de voorgestelde wijzigingen geen invloed hebben op de basisdoelstellingen van het decreet in het bijzonder (i) de planmatige en geleidelijke afbouw van de grindwinning in Limburg en de definitieve stopzetting vanaf 1 januari 2006, (ii) de onderwerping van de exploitatie van de grindwinning aan een heffing die jaarlijks wijzigt in het kader van de afbouw van de grindwinning, (iii) de wetenschappelijke onderbouwing van beleidsbeslissingen en de vastlegging van de nabestemming en (iv) een vergoeding van de opgelegde maatregelen (o.a. sociale begeleiding, realisatie nabestemming) door het grindfonds.

Hierna wordt ingegaan op de voorgestelde wijzigingen die van belang kunnen zijn vanuit natuur- en milieu-oogpunt, met name:

- de gewijzigde opdracht van het herstructureringscomité (punt 5);
- de vervanging van een gedeelte van de grindheffing door een waarborgsysteem (punt 6);
- de planmatige afbouw van de grindwinning (punt 7);
- de uitbreiding van de grindheffing naar alle werken waarbij grind wordt gewonnen (punt 8).

Bovendien wenst de MiNa-Raad verder in te gaan op twee elementen, die haar

⁽⁴⁾ Nota aan de leden van de Vlaamse regering betreffende het voorontwerp van decreet (enz.), ref. VR/99/806/000/0794, p. 2.

inziens niet (of onvoldoende) aan bod komen in het voorontwerp. Het betreft enerzijds de noodzaak tot afstemming van de verschillende planningsdocumenten (punt 9) en de werking van het sociaal comité (punt 10). Deze elementen worden verderop besproken.

II.2 Algemene opmerkingen

5. **Gewijzigde opdracht van het herstructureringscomité.** De herstructurering van de grindwinningsgebieden behelst het bepalen, het garanderen en het inrichten van de nabestemming van de terreinen. Het is hier dat kwaliteitsvolle open ruimte in het algemeen dient gerealiseerd te worden; in specifieke gevallen, in functie van de nabestemming, leidt dit tot een ecologische meerwaarde.

De voorgestelde wijziging omvat een aanpassing van de opdracht van het herstructureringscomité (artikel 10 ontwerp-decreet). Deze aanpassing is vooral ingegeven door financiële overwegingen. Tot nu toe was het herstructureringscomité belast met de volledige herstructurering. Aangezien het om een openbaar orgaan gaat, dienen de werken in dit verband toegewezen te worden via openbare aanbestedingen. De financiering van deze werken gebeurt bovendien met de middelen van het Grindfonds, wat maakt dat er op al deze uitbestede werken een BTW moet betaald worden.

Met de voorliggende wijziging wordt de afwerking van de grindputten overgelaten aan de ontginners zelf. Het herstructureringscomité heeft als taak de 'uitrusting' van de grindwinningsgebieden. In het decreet wordt hiertoe een onderscheid gemaakt tussen afwerken en uitrusten. Een belangrijke taak bij de herstructurering is de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu.

Aan het herstructureringscomité worden bijkomende taken opgelegd zoals het adviseren van de nabestemmingsplannen. Hoe de afwerking van deze groeven er uit zal zien, zou worden bepaald in de bouwvergunning of in de milieuvergunning (aanzet hiertoe in de sectorale artikels 5.18.1.2. en 5.18.3.1). De goede afwerking zou gewaarborgd worden door het omzetten van een deel van de opbrengst van de grindheffing in een waarborg, die terugbetaald wordt nadat de werken in goede orde zijn uitgevoerd. Het herstructureringscomité zou in deze hypothese in plaats van een actieve een eerder begeleidende rol krijgen inzake de afwerking.

De MiNa-Raad benadrukt dat de taakstelling van het herstructureringscomité duidelijk dient omschreven te worden zodoende dat afstemming mogelijk is op de taakstelling van de andere overheden. De Raad verwijst hieromtrent ook naar zijn pleidooi voor een betere afstemming van de verschillende

planningsdocumenten (zie punt 9).

STANDPUNT BOERENBOND bij paragraaf 5, derde alinea

Volgens art. 10 3° van het voorontwerp van decreet heeft het herstructureringscomité tot opdracht "het uitrusten van de afgewerkte grindwinningsgebieden in het kader van de structuurvisie met inbegrip van het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu van de voormelde gebieden en de aanpalende omgeving". Vermits in de structuurvisie ook andere facetten dan natuurontwikkeling en herstel, aan bod komen en het herstructureringsfonds ook hierover dient te waken, is de explicitering van één facet van de herstructurering (nl. natuurherste en natuurontwikkeling) af te wijzen. Bovendien is de eventuele ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu functie van de nabestemming.

6. **Vervanging van een gedeelte van de grindheffing door een waarborgsysteem.** Bij de bepalingen betreffende de grindheffing wordt een bijkomend artikel bijgevoegd. Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse regering nadere regels zal vastleggen ter vervanging van een gedeelte van de grindheffing door een waarborgsysteem (artikel 14 van het ontwerpdecreet). Dit maakt het mogelijk dat grindmaatschappijen de verplichte afdrachten niet overmaken aan het grindfonds, maar in een waarborgsysteem stoppen tot ze de grindputten hebben afgewerkt zoals vastgelegd in de vergunningen.

De MiNa-Raad gaat er van uit dat de grindmaatschappijen over de nodige ervaring en technische middelen beschikken om op een snelle en adequate wijze de afwerking van de grindputten te verzekeren. De MiNa-Raad wenst het belang te benadrukken van de voorgestelde voorwaarden waaraan een garantiefonds dient te voldoen. Zeer specifiek bepaalt artikel 15bis punt 5° dat "het waarborgsysteem voldoende garanties dient te bieden om het afwerken na ontgrinding effectief te waarborgen". De MiNa-Raad wenst advies uit te brengen over de concrete voorstellen tot invulling van het waarborgsysteem.

STANDPUNT BOERENBOND bij paragraaf 6

De Boerenbond vindt dat indien door een decreetswijziging, de verantwoordelijkheid inzake de afwerking bij de ontgrinders wordt gelegd, er inzake het in het leven te roepen waarborgsysteem decretaal voldoende voorwaarden moeten worden ingevuld om de gepaste afwerking, in functie van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, te kunnen garanderen.

7. **Planmatige afbouw van de grindwinning.** De Vlaamse regering verdeelt het tweejaarlijks productiequotum op basis van verdeelsleutels die werden toegekend voor de periode 1994-1995 (artikel 15 ontwerp-decreet). Dit is het gevolg van de vaststelling dat enkele bedrijven op basis van de oorspronkelijke berekening teveel grindproductie kregen toegewezen en andere te weinig. Om dit nog te kunnen rechtzetten zou reeds bij de toewijzing van de quota voor de periode 2000-2001 (de publicatie van deze quota in het Belgisch Staatsblad dient te gebeuren voor 1 december 1999) het nieuwe decreet in uitvoering moeten zijn.

De MiNa-Raad beklemtoont de noodzaak om bij de afbouw te bewaken dat eind 2005 de grindwinning effectief wordt stopgezet en dat geen aansporing ontstaat om de grindwinning na deze datum verder te zetten.

8. **Uitbreiding van de grindheffing.** Het ontwerp van decreet bepaalt dat de Vlaamse regering een grindheffing kan invoeren voor alle werken die niet de exploitatie van grind tot doel hebben maar waarbij toch grind als grondstof wordt gewonnen (artikel 20 ontwerp-decreet). De MiNa-Raad stemt in met deze wijziging van het decreet gericht op het veiligstellen van de marktpositie van de grindmaatschappijen ten opzichte van grootschalige werken. De MiNa-Raad benadrukt dat de voorgestelde wijziging er moet voor zorgen dat het grinddecreet door de uitvoering van grootschalige werken niet op de helling komt te staan. De Raad hecht immers veel belang aan het veilig stellen van de doelstellingen van het grinddecreet en zeker in het bijzondere aan de geleidelijke afbouw van de Limurgse grindwinning en de definitieve stopzetting vanaf 1 januari 2006.
9. **De afstemming van de verschillende planningsdocumenten.** Een taak van het herstructureringscomité ligt - conform artikel 10 - in de opmaak van de structuurvisie. De MiNa-Raad onderschrijft deze belangrijke taak van het herstructureringscomité. De Raad wenst evenwel te benadrukken dat de opmaak van een structuurvisie als een dynamisch proces dient beschouwd te worden met mogelijkheden van bijsturing en dit proces conform de wetgeving inzake de ruimtelijke ordening dient te verlopen. Van belang hierbij is onder meer dat er een afstemming plaats vindt tussen de structuurvisie en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, het provinciaal structuurplan en hun uitvoeringsplannen en ze tevens oog hebben voor eventuele projecten in het gebied zoals bijvoorbeeld het Grensmaasproject.
10. **De werking van het sociaal comité.** Een decretale doelstelling van het grinddecreet is de beëindiging van de grindwinning tegen 2006. Hiertoe werd een afbouwscenario vooropgesteld. De uitwerking van sociale begeleidingsmaatregelen bij de omschakeling van de grindwinning vormt een

belangrijke taak van het sociaal comité. De MiNa-Raad vraagt dat de overheid er op toeziet dat de werking van het sociaal comité gewaarborgd wordt, ook na 1 januari 2006, zonder het globale afbouwscenario in het gedrang te brengen.

III Technische opmerkingen

Artikel 10

Artikel 10 van het voorontwerp bepaalt diverse wijzigingen aan hetzelfde artikel van het decreet inzake de specifieke opdracht van het herstructureringscomité. In wat vooraf gaat heeft de MiNa-Raad reeds gewezen op de noodzaak om de opmaak van de structuurvisie te beschouwen als een dynamisch proces en af te stemmen op de diverse planningsdocumenten (zie punt 9). In het kader van deze bemerking wordt volgende aanpassing van het betreffende artikel voorgesteld. Deze aanpassing mag evenwel niet van invloed zijn op het verlenen van de vergunningen.

Artikel 10, 1° het opmaken, actualiseren en afstemmen op de vigerende regelgeving van de structuurvisie

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SOCIAALECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN

**ADVIES OVER HET VOORONTWERP VAN DECREET TOT
WIJZIGING VAN HET GRINDDECREET**

Brussel, 20 oktober 1999
advies_grind.doc

Jozef II-straat 12-16
1000 Brussel
Tel.: 02/209 01 11
Fax: 02/217 70 08
E-mail: serv@serv.be

Op 16 juni 1999 vroeg de Vlaamse Minister van Economie, KMO, Landbouw en Media de SERV om advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het grindfonds en tot regeling van de grindwinning.

Het voorontwerp van decreet bevat, naast enkele kleinere wijzigingen, belangrijke aanpassingen aan het grinddecreet op volgende punten:

- De taken van het herstructureringscomité;
- De regeling van de niet gebruikte quotagedeelten;
- De vernietigingsbevoegdheid van de Vlaamse regering inzake het Grindcomité;
- De uitbreiding van de heffingsplicht;
- De controle, sanctionering en handhaving;

1. TAKEN VAN HET HERSTRUCTURERINGSCOMITÉ

Door het voorontwerp van decreet worden de taken van het herstructureringscomité herschikt. Het laten uitrusten van afgewerkte grindwinningsgebieden behoort nog steeds tot de opdracht van het herstructureringscomité, maar de ontgrinders dienen voortaan in principe zelf voor de afwerking in te staan. Hierdoor wordt de administratieve procedure voor herstructureringsactiviteiten verlicht en kan de kostprijs van de afwerking worden verlaagd. Deze voorgestelde wijziging heeft ingrijpende gevolgen voor andere artikelen van het grinddecreet. Vermits de grindheffing oorspronkelijk werd berekend rekening houdend met de afwerkingsverplichting van de overheid, wordt deze heffing nu verlaagd. Tevens worden de omslagsleutels voor de verdeling van de middelen van grindfonds over de verschillende comités herzien. Tot slot wordt een waarborgsysteem ingevoerd dat het herstructureringscomité moet toelaten om de afwerking uit te voeren in het geval dat de ontgrinders nalaten de grindwinningsgebieden af te werken of deze afwerking niet uitvoeren conform de nabestemmingsplannen.

De Raad bevestigt dat de vermelde aanpassingen aan het grinddecreet inderdaad nodig zijn. Het voorontwerp laat toe om de werkbaarheid van het grinddecreet te verhogen en bestaande problemen bij de uitvoering ervan aan te pakken. De Raad stelt bovendien vast dat, om de goede werking van de grindwinning niet in het gedrang te brengen, een decreetswijziging voor eind 1999 noodzakelijk is.

De Raad is het dus eens met de voorgestelde principes, maar acht anderzijds een grondiger uitwerking ervan in het voorontwerp van decreet noodzakelijk. Het voorontwerp delegeert immers de invulling van het waarborgsysteem, de aanpassing van de grindheffing en de herziening van de omslagsleutels volledig naar de Vlaamse regering. Volgens de Raad vereisen dergelijke essentiële bepalingen in principe een *decretale invulling*.

Inzake de afwerking van ontgonnen grindwinningsgebieden stelt de Raad tevens vast dat wordt overgestapt van een collectief systeem met grindheffingen en afwerking via het herstructureringscomité naar een individueel systeem waarbij de ontgrinders zelf voor de afwerking dienen in te staan. Gezien de specifieke context van de grindwinning meent de Raad dat deze wijziging in dit geval terecht is. Wel impliceert deze nieuwe regeling dat een adequaat *waarborgsysteem* wordt ingevoerd, waarbij in het decreet garanties worden geboden dat het waarborgsysteem ook effectief zal functioneren en dus de afwerking op een goede manier gebeurt. De Raad meent dan ook dat in het voorontwerp de aard en werking van het waarborgsysteem moet worden geregeld (gaat het bv. om een collectief of individueel waarborgsysteem?) en dat een duidelijke procedure moet worden voorzien voor de kwaliteitscontrole bij en de oplevering van de afwerking.

In relatie tot de afwerking en uitrusting van ontgonnen grindwinningsgebieden dient volgens de Raad bovendien - meer dan in het huidige decreet - de koppeling met de *ruimtelijke ordening* tot uiting te komen. Men name moet worden voorzien dat de afwerking en uitrusting van ontgonnen grindwinningsgebieden conform de functie van de bestemming op de ruimtelijke uitvoeringsplannen, gewestplannen e.d. plaatsvindt.

2. REGELING VAN DE NIET GEBRUIKTE QUOTAGEDEELTEN

In het voorontwerp wordt voorgesteld om voortaan een vaste verdeelsleutel toe te passen voor de verdeling van de productiequota, gebaseerd op het quotabesluit voor 1994-1995. Verder is in het huidige grinddecreet voorzien dat de door heirkraft niet opgebruikte gedeelten van de tweejaarlijkse productiequota kunnen worden overgedragen op de volgende tweejaarlijkse periode. Om grote schommelingen in de toegelaten productievolumes te vermijden, wordt in het voorontwerp voorzien dat dergelijke niet gebruikte gedeelten kunnen worden verdeeld over de resterende tweejaarlijkse periodes tot 2006. De Raad gaat akkoord met deze voorgestelde wijzigingen.

3. Vernietigingsbevoegdheid inzake het Grindcomité

In het bestaande grinddecreet beschikt de Vlaamse regering over een vernietigingsbevoegdheid inzake beslissingen van het grindcomité. Dit betekent dat de comités wel beslissingsbevoegdheid hebben inzake grindaangelegenheden, maar geen impact kunnen uitoefenen op de begroting. Omgekeerd heeft de voogdijminister geen actieve zeggenschap over beslissingen van de comités met budgettaire gevolgen. Conform de gebruikelijke toezichtsbepalingen voor pararegionale A's, wordt daarom in het voorontwerp voorgesteld om de vernietigingsbevoegdheid te vervangen door een goedkeuringsbevoegdheid. De Raad kan deze aanpassing *onderschrijven*.

4. Uitbreiding van de heffingsplicht

De Vlaamse regering wordt door het voorontwerp gemachtigd om een grindheffing op te leggen aan alle werken die niet de exploitatie van grind tot hoofddoel hebben, maar waarbij toch grind als grondstof wordt gewonnen. De Raad kan deze uitbreiding van de heffingsplicht *ondersteunen*, gezien hierdoor concurrentievervalsing kan worden vermeden en gelet op de solidariteitsgedachte in het grinddecreet.

5. Controle, sanctionering en handhaving

Door het voorontwerp worden de controle- en toezichtsbevoegdheden van de aangeduide ambtenaren van de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie uitgebreid, wordt de mogelijkheid tot het opleggen van ambtshalve heffingen ingevoerd en worden administratieve geldboeten en verhogingen mogelijk. Afhankelijk van de aard van de vaststelling beschikken de betrokken controleambtenaren over een keuzerecht om het proces-verbaal waarbij een overtreding is vastgesteld al dan niet aan het Openbaar Ministerie over te maken. Dit vormt een afwijking van één van de beginselen van het strafprocesrecht volgens dewelke iedere ambtenaar die in de uitoefening van zijn ambt kennis krijgt van een misdaad of een wanbedrijf verplicht is daarvan dadelijk aangifte te doen bij de Procureur des Konings.

Zoals vermeld in zijn advies van 21 oktober 1998 over het voorontwerp van decreet inzake milieuhandhaving ondersteunt de Raad in principe de grotere rol die wordt voorzien voor de *administratieve handhaving* van de (milieu)reglementering, mits een aantal randvoorwaarden

worden gerespecteerd (zie verder). Het kan in vergelijking met de huidige soms moeizame functionering van de strafrechtelijke handhaving van de milieureglementering de effectiviteit en de efficiëntie van het handhavingsbeleid bevorderen. Verder heeft de administratieve handhaving het voordeel dat sommige (kleinere) overtredingen uit de strafrechtelijke sfeer kunnen worden gehouden. De Raad bevestigt dan ook zijn standpunt dat het bij de vaststelling van bepaalde, lichtere overtredingen mogelijk moet zijn om administratieve maatregelen op te leggen zonder dat daarnaast automatisch en tegelijk aangifte moet worden gedaan aan de gerechtelijke instanties. Hierdoor kan door het strafrechtelijk apparaat meer prioriteit worden gegeven aan echt belangrijke dossiers, en wordt aan de handhavingfase niet alleen een repressieve of curatieve rol toebedeeld. Dergelijke benadering wordt op andere plaatsen succesvol toegepast.

Wel ging de Raad alleen met de invoering van een stelsel van administratieve maatregelen en administratieve geldboetes akkoord indien de daarvoor noodzakelijke *randvoorwaarden* zijn gerealiseerd. Deze randvoorwaarden zijn (zie hierover meer uitgebreid het advies van 21 oktober 1998): een wettelijk vastgelegde differentiatie van het handhavingsinstrumentarium waarbij afhankelijk van de aard van de inbreuk op de wetgeving of de omvang van de veroorzaakte schade een daaraan aangepaste handhavingsstrategie wordt gevolgd; een decretaale invulling van de modaliteiten betreffende administratieve geldboetes; juridische garanties zodat overlapping tussen administratieve geldboetes en strafsancties is uitgesloten; een uitvoerbare procedure voor administratieve geldboetes; een uitgebouwde administratie; en juridische garanties voor de rechten van de verdediging.

Het voorontwerp van decreet beantwoordt niet volledig aan deze voorwaarden. Zo worden geen situaties of criteria omschreven om te bepalen wanneer, afhankelijk van de aard van het delict, een "aanbeveling", een administratieve sanctie of een strafsanctie aangewezen is. Er wordt evenmin zekerheid geboden dat wanneer een administratieve geldboete wordt opgelegd en betaald, geen verdere strafrechtelijke vervolging gebeurt. Ook een onafhankelijke en onpartijdige behandeling van het beroep is niet geregeld.

Verder wenst de Raad te wijzen op mogelijke bevoegdheidsproblemen met sommige bepalingen van het voorontwerp. Zo is regeling van het proces-verbaal een federale bevoegdheid.

6. UITVOERING VAN HET GRINDDECREET NA 2005

Het grinddecreet bepaalt dat er vanaf 1 januari 2006 een einde wordt gemaakt aan elke activiteit van grindwinning in de provincie Limburg. De Raad wenst te benadrukken dat een aantal activiteiten van de comités zullen doorlopen na 2005. Dit geldt alvast voor het sociaal comité dat de sociale begeleidingsmaatregelen neemt bij de omschakeling van de grindwinningsgebieden en voor het herstructureringscomité dat onder meer de uitrusting en het toezicht op de afwerking van de grindwinningsgebieden als opdracht heeft.

7. ONVOLKOMENHEDEN

Tot slot wenst de Raad te wijzen op enkele kleine onvolkomenheden in het voorontwerp.

Art. 21 van het voorontwerp legt de termijn voor kennisgeving van een afschrift van het proces-verbaal aan de overtreder op veertien kalenderdagen na de vaststelling van de overtreding, terwijl in de ongewijzigde tekst van art. 23 van het grinddecreet deze termijn 10 dagen bedraagt.

De verwijzing in art. 24 naar art. 13 § 2 is zonder voorwerp.

ADVIES VAN HET GRINDCOMITE

Besluit van 26 maart 2001**tot advies aangaande de grindheffing en verdeelsleutels in het kader van het ontwerp van decreet tot wijziging van het grinddecreet van 14 juli 1993****Dossier GC/KAB/01-05****Het grindcomité in vergadering op 26 maart 2001,**

gelet op het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning;

gelet op het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning;

gelet op het advies van de Raad van State aangaande het voorontwerp van decreet tot wijziging van het grinddecreet;

gelet op het samenwerkingsprotocol afgesloten tussen het Grindcomité en de Intercommunale Maatschappij voor Ruimtelijke Ontwikkeling in Limburg (I.M.L. cvba);

overwegende het verzoek van ANRE d.d. 8 december 2000 n.a.v. het advies van de Raad van State;

verklaart zich akkoord met de verplichte toetreding door de producenten tot het waarborgfonds;

besluit unaniem na bespreking en overleg onderstaand advies aan de minister over te maken.

In het ontwerp van decreet tot wijziging van het grinddecreet moet n.a.v. het advies van de R.v.S. opgenomen worden wat in het nieuwe stelsel de opgelegde belastingplicht (grindheffing) is en hoe de hoofdbestanddelen ervan geregeld zijn: grondslag van de belasting, de aanslagvoet en eventuele vrijstellingen.

De Vlaamse regering kan zelf geen heffingsbedragen bepalen, dit is een prerogatief van de wetgever, in casu het Vlaams parlement.

Overeenkomstig artikel 14, 7° van het ontwerp legt het grindcomité op basis van **verwachte uitgaven** een voorstel voor aan de Vlaamse regering aangaande de hoogte van de grindheffing, aangaande het waarborgsysteem en aangaande de gedeeltelijke bestemming van de geïnde grindheffingen.

De te bepalen grindheffing moet ertoe leiden dat de hieruit voortvloeiende inkomsten van het Grindfonds de noodzakelijke werkmiddelen genereren voor het grindcomité en zijn subcomités. Voor het herstructureringscomité moet in deze zin alleen rekening gehouden worden met de uitgaven overeenkomstig het 'laten uitrusten van de afgewerkte grindwinningsgebieden'.

Als grindheffing basis 2000 wordt voorgesteld:

- voor valleigrind 20,05 BEF/ton of 0,50 €/ton;
- voor berggrind 14,03 BEF/ton of 0,35 €/ton.

Als verdeelsleutels voor het jaar 2000 wordt voorgesteld:

- herstructureringscomité 46,9 %
- sociaal comité 32,0 %
- onderzoekscomité 17,7 %
- grindcomité 3,4 %

Motivering

1. Noodzakelijke werkingsmiddelen

Zoals reeds verduidelijkt in het geactualiseerd beleidsplan van het grindcomité is er momenteel geen globale geactualiseerde uitgavenbegroting voorhanden. Dit houdt in dat voor de berekening van de grindheffing we enkel kunnen terugvallen op de beste beschikbare gegevens. Voor het grindcomité, het sociaal comité en het onderzoekscomité zijn deze te vinden in de geactualiseerde 'begrotingssimulatie grindmiddelen – meerjarenplan 2000-2021', nota 99/GC/JC/885 besproken in de vergadering van het grindcomité op 25 oktober 1999.

De globale ramingen m.b.t. de uitgaven over de gehele decreetperiode + eventueel de doorwerkingsperiode erna zijn daarin als volgt:

- sociaal comité 452 mio BEF
- onderzoekscomité 233 mio BEF
- grindcomité 82 mio BEF ! zonder voorziening van risico's: geschillen, schadegevallen

Zonder duidelijke omschrijving van de risico-indekking kan geen provisie opgenomen worden, zeker niet voor andere comités. Overigens neemt het herstructureringscomité voor zijn inrichtingsuitgaven reeds een risicomarge van 10% (zie verder).

Door het herstructureringscomité worden de uitgaven in de brief onder kenmerk 00/mv/cv/0102 d.d. 12 september 2000 gericht aan het grindcomité als volgt geraamd: 568 mio BEF voor de vallei en 33,5 mio BEF voor de berg, totaal 601,5 mio BEF. Dit wordt bevestigd in de brief van het herstructureringscomité d.d. 21 december (00/mv/cv/0151) gericht aan het grindcomité.

Ondanks een extra marge van 7% voor coördinatie en 10% voor risico wordt hierbovenop nog een voorziening genomen voor de werkingskosten van het herstructureringscomité (cf. HC d.d. 9 januari 2001), geraamd op plusminus 60 mio BEF¹ voor de periode 2000-2006, evenals een uitrustingsuitgave voor de gebieden Algri-Bormans langs de Hoevevweg en het gebied Vulex langs de Vilverstraat te Dilsen. Deze voorziening zou ten hoogste mogen overeenkomen met de reeds ontvangen heffingen voor herstructurering: ca. 23,1 mio BEF t/m einde 1999. De globale raming voor het herstructureringscomité komt hiermee op 684,6 mio BEF.

De totaal te dekken uitgaven bedragen derhalve **1 451,6 mio BEF**.

2. Beschikbare middelen

Sinds 1995 werden heffingsaanslagen gevestigd die het Grindfonds spijzigen en ook intrest opleveren. Het toegewezen bedrag van elk comité per einde 1999 is:

		Uitrusting	2 ^{de} sem. 1999	Intrest 1999
• herstructureringscomité	864,361 mio BEF ²	117,582 mio BEF	19,677 mio BEF	7,5 mio BEF
• sociaal comité		171,237 mio BEF	28,090 mio BEF	1,5 mio BEF
• onderzoekscomité		79,381 mio BEF	14,045 mio BEF	0,7 mio BEF
• grindcomité		49,617 mio BEF	5,579 mio BEF	0,3 mio BEF

De heffingen overeenkomstig de productie van het tweede semester 1999 evenals de intresten over 1999 moeten hier nog aan toegevoegd worden.

Gelet op het nieuwe stelsel 'afwerken' en 'uitrusten' kan het bedrag van het herstructureringscomité uitgesplitst worden naar een 'waarborg-' en een 'uitrustingsgedeelte', volgens een sleutel afgeleid uit gegevens vermeld in de nota van het herstructureringscomité d.d. 6 februari 2001 (waarborg 4,348 mia BEF en heffing 601,5 + 83,1 mio BEF): 13,6% uitrusting.

Het samenwerkingsprotocol Grindcomité-IML cvba bepaalt de inbreng van de IML op ca. 142,5 mio BEF in het waarborgstelsel en ca. 172,5 mio BEF in het heffingstelsel, samen 315 mio BEF.

Dit brengt het totaal van het herstructureringscomité op ca. 317,2 mio BEF.

¹ Deze raming is gebaseerd op een ongewijzigde taakstelling van het herstructureringscomité (vigerende decreet), hetgeen in de opzet van onderhavige nota niet meer klopt. Het bedrag kan derhalve in vraag gesteld worden.

² Overeenkomstig artikel 14, 3° van het ontwerp worden de geïnde grindheffingen gedeeltelijk bestemd voor het uitrusten na het afwerken.

Het totaal van de reeds beschikbare middelen voor het bepalen van de nieuwe heffing is dan ca. 667,7 mio BEF.

3. Bepaling grindheffingen

In het vigerende grinddecreet is er een heffing opgelegd van 50,- BEF voor valleigrind (X) en 35,- BEF voor berggrind (Y). Voor de berekening van de nieuwe heffingen wordt de verhouding tussen beide gehandhaafd, $Y = 0,7 X$.

De grindheffing wordt verrekend over de heffingsplichtige tonnen, d.i. de fractie grind en breekzand in het productiequotum. Deze fractie verschilt weliswaar naargelang de locatie, maar er wordt enkel een onderscheid gemaakt tussen valleigrind en berggrind. Uit statistische gegevens van de productie jaren (5) waarover een aanslag werd geheven berekenen wij een gemiddelde omrekeningsfactor:

- valleigrind: 1 quotumton = 0,801 heffingston
- berggrind: 1 quotumton = 0,725 heffingston

Als berekeningsbasis gelden derhalve de bekende globale quota gereduceerd tot de vanaf 2000 nog te realiseren productiequota, inclusief de achterstanden. Dit is consistent met de recente beleidsnota van het grindcomité (cf. Besluit van 27 november 2000):

- valleigrind **35,14 mio ton** (Actualisatie grindontginningstoestand, ANRE)
- berggrind **22,8 mio ton** (Actualisatie grindontginningstoestand, ANRE)

De quotumtonnen die gerealiseerd worden in nevenwinning zijn niet heffingsplichtig voor het gedeelte van de herstructurering. Deze werden in het goedgekeurd beleidsplan van het grindcomité van 1996 geraamd op 5 mio ton. Hiervan blijven er nog 2,6 mio ton te realiseren vanaf 2000. Het aandeel reconstructie is ca. 46,9%.

Oplossingsvergelijking:

$$(35,14 \times 0,801 \times X) + (22,8 \times 0,725 \times Y) - (2,6 \times 0,725 \times Y \times 0,469) = (1\,451,6 - 667,7) \text{ mio BEF}$$

Voorstel heffing heffingsjaar 2000

- valleigrind X 20,05 BEF/ton 0,50 €/ton
- berggrind Y 14,03 BEF/ton 0,35 €/ton

Herleid tot de basis 1994 in functie van de geldende heffingscoëfficiënt 2000, nl. 1,1960 wordt dit afgerond:

- valleigrind 16,7639 BEF/ton 0,42 €/ton
- berggrind 11,7347 BEF/ton 0,29 €/ton

4. Berekening verdeelsleutels

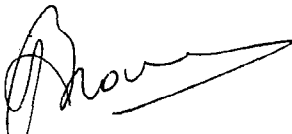
De aangepaste verdeelsleutels worden bekomen door de relatieve verdeling van wat de comités nog moeten ontvangen te bepalen.

	Uitgavenplan	Beschikbaar	Te verwerven	Verdeelsleutel
Herstructureringscomité	684,6	317,2	367,4	46,9%
Sociaal comité	452,0	200,8	251,2	32,0%
Onderzoekcomité	233,0	94,1	138,9	17,7%
Grindcomité	82,0	55,5	26,5	3,4%
Totaal	1.451,6	667,7	783,9	100,0%

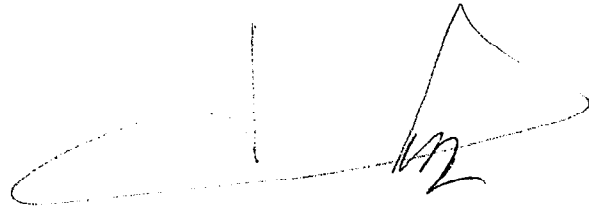
Het is aan te bevelen de verdeelsleutels flexibel te houden en bij voorkeur geen regelmarge vast te leggen. Dit om in de toekomst mogelijke discussies i.v.m. saldi van comités te vermijden. Dit houdt in dat de verdeelsleutels jaarlijks bepaald worden.

5. Waarborgstelsel

Door het bepalen van de nieuwe grindheffing wordt ook vastgelegd wat het deelbedrag is dat van de beschikbare middelen van het herstructureringscomité op een of andere wijze als waarborg in het waarborgstelsel kan ingebracht worden (ca. 871,8 miljoen BEF), evenals de inbreng van de IML cvba (ca. 142,5 miljoen BEF), samen ca. 1 014,3 miljoen BEF.

Hubert Brouns
voorzitter

Leo Dusoleil
lid, plaatsvervangend voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 30.494/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer,
op 25 juli 2000 door de Vlaamse minister van Economie,
Ruimtelijke Ordening en Media verzocht hem van advies te
dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van
het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het
Grindfonds en tot regeling van de grindwinning", heeft op
20 september 2000 het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. De wijzigingen welke het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt aan te brengen in het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning, hebben in essentie betrekking op :

- het administratief toezicht van de Vlaamse regering op de beslissingen van het Grindfonds en de subcomités;
- de herstructureringswerkzaamheden;
- de regeling inzake de heffingsplicht;
- de toekenning van de niet-gebruikte gedeelten van de productiequota;
- de bevoegdheden van de toezichtsambtenaren.

2. Wat inzonderheid het administratief toezicht betreft, wordt de in artikel 6, eerste lid, van het decreet van 14 juli 1993 opgenomen regeling in die zin gewijzigd dat het vernietigingstoezicht van de Vlaamse regering wordt omgezet in een goedkeuringstoezicht, enerzijds, en dat dit toezicht voortaan niet alleen betrekking heeft op de beslissingen van het grindcomité, maar ook op de beslissingen van de drie subcomités, anderzijds (artikelen 7 en 8 van het ontwerp). De bepaling van artikel 9, 2°, van het decreet van 14 juli 1993 luidens welke het grindcomité toezicht houdt op de activiteiten van de subcomités, wordt dienovereenkomstig opgeheven (artikel 9, 1°, van het ontwerp).

3. Wat de herstructureringswerken betreft, bepaalt artikel 10, vijfde lid, 2°, van het decreet van 14 juli 1993 dat het herstructureringscomité tot opdracht heeft "het nemen van de gepaste maatregelen tot landschappelijk behoud en herstel voor de grindwinningsgebieden in het kader van de structuurvisie ...".

Zoals in de memorie van toelichting wordt gesteld gaat die bepaling uit van een principiële "opsplitsing van enerzijds de ontgrindingsactiviteiten en anderzijds de herstructureringsverplichtingen", in die zin dat uitsluitend het herstructureringscomité voor het herstel van de grindwinningsgebieden dient in te staan, en dat aan de houders van een vergunning voor grindwinning terzake geen verplichtingen worden opgelegd.

Volgens de memorie van toelichting is die regeling "onlogisch en bijzonder kostenverhogend", en wordt thans geopteerd voor het "koppelen van de ontgrindings- en herstructureringsactiviteiten, in die mate dat de betrokken quotumhouders zelf voor de afwerking dienen in te staan". Het herstructureringscomité zal voortaan enkel nog toezicht houden op die werkzaamheden en zal die werken slechts zelf laten uitvoeren indien "de quotumhouders niet zouden voldoen aan hun afwerkingsverplichtingen". De Vlaamse regering wordt gemachtigd om een "garantiesysteem uit te werken dat de opvulling van de ontgrinde gronden in elk geval zal waarborgen" en om dienovereenkomstig te voorzien in een vermindering van het bedrag van de grindheffing welke immers "oorspronkelijk werd berekend, rekening houdende met de afwerkingsverplichtingen na ontgrinding door de overheid".

30.494/3

De aldus omschreven wijziging van de regeling inzake de herstructureringswerken maakt het voorwerp uit van :

- artikel 3 van het ontwerp, dat aan artikel 2 van het decreet van 14 juli 1993 de begripsomschrijving toevoegt van "afwerken" en "uitrusten";
- artikel 10 van het ontwerp, dat de bepalingen van artikel 10, vijfde lid, van het decreet van 14 juli 1993 inzake de opdrachten van het herstructureringscomité wijzigt;
- artikel 13, 2°, van het ontwerp (ontworpen artikel 15, § 4, eerste lid, van het decreet van 14 juli 1993) waarbij de Vlaamse regering wordt gemachtigd om het bedrag van de grindheffing te bepalen, zodra het hierna vermelde waarborgsysteem in werking treedt;
- artikel 14 van het ontwerp, dat in het decreet van 14 juli 1993 een artikel 15bis invoegt met betrekking tot het waarborgsysteem inzake het afwerken na ontgrinding.

4. Zoals in de memorie van toelichting wordt aangegeven, bevat het ontwerp voorts een aantal bepalingen die strekken tot "het sluitend maken van de dwingende decretale bepalingen inzake de heffingsplicht". Meer bepaald wordt voorzien in heffingen van ambtswege (artikel 13 van het ontwerp - ontworpen artikel 15, § 3bis, van het decreet van

14 juli 1993), en in verhogingen van de grindheffing en in administratieve geldboeten (artikel 22 van het ontwerp - ontworpen artikel 23bis van het decreet van 14 juli 1993).

5. De in artikel 16 van het decreet van 14 juli 1993 opgenomen regeling inzake de overdracht van (o.m. wegens overmacht niet-gebruikte) productiequota wordt verder uitgewerkt (artikelen 15, 16, 17 en 18 van het ontwerp).

6. Wat ten slotte het toezicht op de naleving van het decreet van 14 juli 1993 betreft, worden de bevoegdheden van de toezichtsambtenaren uitgebreid en wordt de bewijswaarde van de processen-verbaal van die ambtenaren geregeld (artikel 21 van het ontwerp - ontworpen artikel 23, tweede tot twaalfde lid).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Voorafgaande opmerking

Bij de redactie van de ontworpen wijzigingsbepalingen werd onvoldoende aandacht besteed aan de terzake geldende wetgevingstechnische voorschriften.

Bij wijze van voorbeeld kan in dit verband erop gewezen worden :

- dat wijzigingsbepalingen die alle betrekking hebben op eenzelfde artikel van de te wijzigen regeling, in één enkel artikel van de wijzigende regeling dienen te worden opgenomen : dat voorschrift wordt niet in acht genomen in de artikelen 4 en 5 van het ontwerp (die beide betrekking hebben op artikel 3 van het decreet van 14 juli 1993) en in de artikelen 15, 16, 17 en 18 van het ontwerp (die alle betrekking hebben op artikel 16 van het decreet);
- dat daarentegen, wanneer in een bepaalde regeling verscheidene artikelen worden gewijzigd, elk van die wijzigingen het voorwerp moet uitmaken van een afzonderlijk wijzigingsartikel : artikel 19 van het ontwerp, dat beoogt wijzigingen aan te brengen in artikel 17 en in artikel 18 van het decreet van 14 juli 1993, is niet in overeenstemming met die regel;
- dat, wanneer moet worden verwezen naar leden van een artikel of van een paragraaf, gebruik moet worden gemaakt van de rangtelwoorden eerste, tweede, enz.; men schrijft dus "eerste lid", "tweede lid", enz., en niet "lid 1", "lid 2", enz.; ook verwijzingen naar het "laatste lid" of "voorlaatste lid" moeten worden vermeden; dat voorschrift werd niet in acht genomen in artikel 2 van het ontwerp (waar sprake is van artikel 23, "lid 1"), in artikel 6 van het ontwerp (waarin de woorden "artikel 5 voorlaatste lid" voorkomen), in de inleidende zin van artikel 10 van het ontwerp (waar de woorden "wordt het laatste lid als volgt gewijzigd" dienen te worden vervangen door "wordt het vijfde lid

vervangen als volgt"); analoge opmerkingen gelden voor de artikelen 15, 2° en 3°, 16 en 21, § 2 (lees : 21, 2°) van het ontwerp.

Artikel 2

Dit artikel strekt ertoe de in het decreet van 14 juli 1993 voorkomende woorden "het Bestuur" telkens te vervangen door "de afdeling".

Er moet worden gepreciseerd dat de voorgenomen wijziging betrekking heeft op artikel 8, "§ 5", op artikel 10, "vierde lid", op artikel 12, "vierde lid", en op artikel 23, "eerste lid".

Aangezien in artikel 2, 3°, van het decreet van 14 juli 1993 het woord "Bestuur" voorkomt zonder het bepaald lidwoord "het", verdient het aanbeveling in artikel 2 van het ontwerp te schrijven "... worden de woorden «(het) Bestuur» vervangen door de woorden «(de) afdeling»".

Artikel 3

Gelet op de in het ontworpen artikel 2, 14°, gedefinieerde term, dienen in het ontworpen artikel 2, 15°, de woorden "de afwerking" vervangen te worden door "het afwerken".

Artikel 8

1. In fine van het ontworpen artikel 6, eerste lid, schrijve men : "De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen en modaliteiten".

2. Luidens het ontworpen artikel 6, vierde lid, wordt de aan het goedkeuringstoezicht onderworpen beslissing van het grindcomité of van de subcomités "ingeval van voorwaardelijke goedkeuring ... geacht goedgekeurd te zijn op de datum dat het betrokken comité de beslissing in die zin heeft gewijzigd".

In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat "onder voorwaardelijke goedkeuring wordt begrepen, het goedkeuren van de betreffende beslissingen onder voorbehoud van expliciete en duidelijk omschreven voorwaarden/wijzigingen die het betrokken comité dient aan te brengen". Voorts wordt in de memorie van toelichting gesteld dat, wanneer het betrokken comité "één of meerdere van deze voorwaarden en/of wijzigingen niet aan(brengt), ... de beslissing van het comité geen uitvoering (kan) krijgen", en dat het "het comité uiteraard vrij(staat) om een nieuwe beslissing te nemen of om dezelfde beslissing te bevestigen en voor te leggen aan de toezichthoudende overheid".

Die preciseringen over de draagwijdte en de gevolgen van de "voorwaardelijke goedkeuring" zouden in de tekst zelf van de ontworpen bepaling moeten voorkomen.

Artikel 9

In de bepalingen sub 2° en 3° van dit artikel wordt de verouderde term "heirkracht" gehanteerd. Die term zou beter worden vervangen door "overmacht".

Artikel 12

Luidens artikel 12, tweede lid, 1°, van het decreet van 14 juli 1993 worden twee leden van het onderzoekscomité benoemd uit kandidaten voorgedragen door "publieke rechtspersonen" die rechtstreeks betrokken zijn bij de aanwending van grind en grindproducten en die als zodanig worden aangewezen door de Vlaamse regering.

Artikel 12 van het ontwerp strekt ertoe in die decreetsbepaling de woorden "publieke rechtspersonen" te vervangen door "publieke rechtspersonen, verenigingen of erkende inrichtingen".

De term "erkende" inrichtingen wekt de indruk dat het gaat om een erkenning in het raam van de regelgeving inzake het Grindfonds en de grindwinning. Zulks blijkt evenwel niet de bedoeling te zijn. Uit de memorie van toelichting blijkt immers dat met "erkende inrichtingen" o.m. bedoeld wordt op "het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw (O.C.W.)" dat een inrichting is "die erkend is bij toepassing van de Besluitwet van 30 januari 1947".

30.494/3

Het verdient in die omstandigheden de voorkeur het woord "erkende" uit de ontworpen bepaling weg te laten.

Artikel 13

1. Luidens het ontworpen artikel 15, § 3bis, derde lid (artikel 13, 1°, van het ontwerp) wordt in elk geval een heffing van ambtswege opgelegd aan de houders van een vergunning voor grindwinning, tegen wie proces-verbaal werd opgemaakt ingevolge ontduiking van de grindheffing, en is de heffing op de ontdoken hoeveelheid grind "onmiddellijk verschuldigd vanaf de kennisgeving van een afschrift van het proces-verbaal aan de overtreder".

Die laatste bepaling lijkt ervan uit te gaan dat het bedrag van de heffing gekend is - en vaststaat - op het ogenblik van het opstellen van het proces-verbaal. Het is niet duidelijk hoe zulks te rijmen valt met het vierde lid van het ontworpen artikel 15, § 3bis, luidens hetwelk de heffing wordt vastgesteld op basis van gegevens die kunnen bewezen worden door geschrift, getuigen en vermoedens.

Hieromtrent om uitleg gevraagd, heeft de gemachtigde van de regering verklaard dat het woord "onmiddellijk" dient te worden geschrapt.

2. Volgens het ontworpen artikel 15, § 3bis, vijfde lid, bepaalt de Vlaamse regering o.m. "de mogelijkheid voor de heffingsplichtige om zijn verweermiddelen naar voren te brengen".

Het gebruik van de term "verweermiddelen" suggereert dat het gaat om een verweer vóóordat een beslissing is genomen. In dat geval zou gepreciseerd kunnen worden waartegen het verweer gericht is (het bedrag van de heffing ?).

Indien het de bedoeling is dat de Vlaamse regering zou voorzien in de mogelijkheid voor de heffingsplichtige om achteraf tegen de beslissing van de overheid op te komen, zou beter gesproken worden van een "bezwaar" dat de heffingsplichtige kan indienen.

3. De redactie van het ontworpen artikel 15, § 4, eerste lid (artikel 13, 2°, van het ontwerp) dient allicht te worden verbeterd als volgt :

"De grindheffing wordt vastgesteld op een bedrag gelijk aan het product van de in § 5 bedoelde heffingscoëfficiënt en 50 frank per ton gewonnen valleigrind, inclusief breeksand, en 35 frank per ton gewonnen berggrind, inclusief breeksand. Zodra het waarborgsysteem bedoeld in artikel 15bis is ingesteld, stelt de Vlaamse regering de eenheidsbedragen per ton vast.".

Met betrekking tot de tweede volzin van de aldus verbeterde bepaling, die erop neerkomt dat het aan de Vlaamse regering wordt overgelaten de aanslagvoet van de heffing vast te stellen, moet worden opgemerkt wat volgt.

De grindheffing is een belasting als bedoeld in artikel 170, § 2, van de Grondwet. Dat impliceert dat de decreetgever zelf niet alleen de belastingplicht moet opleggen, doch ook de hoofdbestanddelen ervan moet regelen en inzonderheid de grondslag van de belasting, de aanslagvoet en de eventuele vrijstellingen moet bepalen.

Een machtiging aan de Vlaamse regering op die punten is in beginsel niet geoorloofd. Hoogstens zou een in de tijd beperkte machtiging aan de regering kunnen worden gegeven om terzake regelend op te treden, waarbij dan voorzien moet worden in een regeling waarbij de door de regering getroffen maatregelen binnen een relatief korte termijn na hun bekendmaking aan de decreetgever moeten worden voorgelegd met het oog op hun bekrachtiging. Om te voldoen aan de eisen van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet dient bovendien te worden aangegeven welke de dwingende redenen zijn om een beroep te doen op dergelijke bijzondere machten (1). Ten slotte zal moeten worden bepaald dat de door de regering getroffen besluiten, wanneer ze niet binnen de gestelde termijn door de decreetgever zijn

(1) Arbitragehof, 21 maart 2000, nr. 32/2000, overw. B.7.6 tot B.7.8.

bekrachtigd, geacht moeten worden nooit uitwerking te hebben gehad (1).

De ontworpen bepaling behoort in die zin te worden aangevuld.

Artikel 14

Luidens het ontworpen artikel 15bis, derde lid, "(wordt) de Vlaamse regering ... gemachtigd om de omslag-sleutels zoals bepaald in artikel 5 te wijzigen tengevolge van de uitvoering van het vorige (lees : eerste) lid, na het advies hieromtrent ingewonnen te hebben van het grind-comité".

Die bepaling hoort logischerwijze thuis in artikel 5 van het decreet. Ze zou als een nieuw tweede lid kunnen worden opgenomen in dat artikel 5 en kunnen worden geredigeerd als volgt :

"Zodra het waarborgsysteem bedoeld in artikel 15bis is ingesteld, kan de Vlaamse regering de in het eerste lid bepaalde marges wijzigen, na daaromtrent het advies te hebben ingewonnen van het grindcomité".

(1) Arbitragehof, 18 februari 1998, nr. 18/98, overw. B.7 tot B.9.

30.494/3

Artikel 15

1. In fine van het ontworpen artikel 16, § 1, tweede lid, van het decreet (artikel 15, 1°, van het ontwerp) kan de zinsnede "en rekening houdende met de in het volgende lid opgenomen bepaling" worden weggelaten.

Dat "volgende lid", d.i. het vigerende derde lid, bepaalt immers al dat de daarin vervatte regeling geldt "in afwijking" (van het tweede lid).

2. In het ontworpen artikel 16, § 1, zevende en negende lid, zou de term "heirkracht" telkens vervangen moeten worden door "overmacht" (zie opmerking bij artikel 9).

Bovendien zou aan artikel 15 van het ontwerp een bepaling moeten worden toegevoegd waarbij ook het vijfde lid van artikel 16, § 1, in die zin wordt aangepast.

Artikel 20

Het ontworpen artikel 22, vierde lid, machtigt de Vlaamse regering om in bepaalde omstandigheden een grindheffing op te leggen "overeenkomstig de bepalingen van artikel 15 onder door de Vlaamse regering nader te bepalen modaliteiten".

Voorzover aldus aan de Vlaamse regering opdracht wordt gegeven om aangelegenheden te regelen die overeenkomstig artikel 170, § 2, van de Grondwet tot de bevoegdheid van de decreetgever behoren, wordt verwezen naar opmerking 3 bij artikel 13 hiervóór.

Slotopmerking

Het ontwerp bevat geen bepaling waarbij aan de houders van een vergunning voor grindwinning uitdrukkelijk de verplichting wordt opgelegd om de terreinen die ze ontgrind hebben "af te werken", in de zin van het ontworpen artikel 2, 14°, van het decreet van 14 juli 1993 (artikel 3, 1°, van het ontwerp).

Hieromtrent om uitleg gevraagd heeft de gemachtigde van de regering verklaard wat volgt :

"De sector is het eens met het invoeren van een waarborgfonds. Als dusdanig bestaat er geen verplichting voor de individuele producenten.

Toch zullen zij alle baat hebben om toe te treden tot het waarborgfonds omwille van de mogelijkheid om de afwerking zelf uit te voeren wat een terugverdieneffect tot gevolg heeft (ten voordele van de exploitanten). Bovendien brengt dit een oplossing voor tal van organisatorische bezwaren op de werf. Last but not least wordt op deze wijze het BTW probleem opgelost".

Indien het inderdaad de bedoeling is om de ontworpen regeling inzake de koppeling van de ontgrindings- en herstructureringsactiviteiten - en meteen de toepassing van het waarborgsysteem en van de aangepaste grindheffingen -

30.494/3

louter facultatief te maken, dan zou dit duidelijk uit de ontworpen bepalingen moeten blijken. Bovendien rijst dan de vraag of de daarmee verband houdende bepalingen van het ontwerp geen aanpassing behoeven. Met name dienen de stellers van het ontwerp dan na te gaan in hoeverre de thans geldende regelingen inzake de herstructureringswerken in stand gehouden moeten worden, met het oog op de toepassing ervan op diegenen van de exploitanten die eventueel niet aan het facultatieve systeem wensen deel te nemen.

30.494/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	voorzitter,
	D. ALBRECHT,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
	A. ALEN,	assessoren van de
	H. COUSY,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. K. BAMS, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media en de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In artikel 2, 3° en 5°, artikel 8, §5, artikel 10, vierde lid, artikel 12, vierde lid, en artikel 23, eerste lid, van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning worden de woorden "(het) Bestuur" vervangen door de woorden "(de) afdeling".

Artikel 3

In artikel 2 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° er wordt een 14° toegevoegd, dat luidt als volgt :

"14° afwerken: het uitvoeren van grondwerken met het oog op de realisatie van het nabestemmingsplan en het naleven van de voorwaarden met betrekking tot het reliëf, zoals bepaald in de milieu- en stedenbouwkundige vergunning ;" ;

2° er wordt een 15° toegevoegd, dat luidt als volgt :

"15° uitrusten : het uitvoeren van de infrastructuur- en de inrichtingswerken na het afwerken, met inbegrip van alle maatregelen ter realisatie van de nabestemming" ;

Artikel 4

§1. Artikel 3, §3, 2°, van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"2° de interesten op de overeenkomstig 1° aan het fonds toegewezen middelen, en de administratieve geldboeten en verhogingen die opgelegd worden krachtens artikel 23bis, §2 ;".

§2. In artikel 3, §3, van hetzelfde decreet wordt een 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"3° in voorkomend geval, de waarborgen die krachtens artikel 15bis werden opgelegd aan de houders van een krachtens artikel 16 toegewezen productiequotum alsmede, in voorkomend geval, de interesten op deze waarborgen.".

Artikel 5

§1. In artikel 5 van hetzelfde decreet wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Zodra het waarborgsysteem bedoeld in artikel 15bis is ingesteld, worden de in het eerste lid bepaalde marges gewijzigd als volgt :

1° 40 tot 50 % van de te verdelen middelen wordt toegewezen voor de werking van het herstructureringscomité ;

2° 30 tot 40 % van de te verdelen middelen wordt toegewezen voor de werking van het sociaal comité ;

3° 10 tot 20 % van de te verdelen middelen wordt toegewezen voor de werking van het onderzoeksc comité ;

4° 1 tot 10 % van de te verdelen middelen wordt toegewezen voor de werking voor de algemene uitgaven van het grindcomité en voor de studies vermeld in dit decreet."

§2. In artikel 5, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "Het niet-gebruikt saldo" vervangen door de woorden "De niet-gebruikte saldi" en wordt het woord "wordt" vervangen door het woord "worden".

Artikel 6

Het opschrift van afdeling 2 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt : "Toezicht op de werking van het grindcomité en de subcomités".

Artikel 7

In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"De beslissingen van het grindcomité en de drie subcomités bedoeld in artikel 4 worden bij aangekend schrijven ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen en modaliteiten.

De beslissingen van de subcomités dienen vergezeld te zijn van het in artikel 9, 3°, vermelde advies van het grindcomité. De in het volgende lid vermelde termijn gaat bij de beslissingen van de subcomités in vanaf de kennisgeving van het advies van het grindcomité.

Wanneer de Vlaamse regering binnen 40 kalenderdagen, volgend op de ontvangst van de beslissing, aan het betrokken comité geen kennis heeft gegeven van haar beslissing, wordt de Vlaamse regering geacht haar goedkeuring te hebben verleend. Bij een met redenen omkleed aangetekend schrijven, gericht aan het grindcomité en, in voorkomend geval, het subcomité, kan de Vlaamse regering de voormelde termijn éénmalig verlengen met een periode van 40 kalenderdagen."

Artikel 8

In artikel 9 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in 2° worden de woorden "en het toezicht op" geschrapt ;

2° aan 3° worden de volgende woorden toegevoegd : "en bij de beoordeling van de overmacht, zoals bepaald in artikel 16, §1 ;"

3° er wordt een 9° toegevoegd, dat luidt als volgt :

"9° het nemen van een beslissing aangaande de verdeling van wegens overmacht niet gebruikte gedeelten van productiequota, zoals bedoeld in artikel 16, §1."

Artikel 9

In artikel 10 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het vierde lid wordt een 8° toegevoegd, dat luidt als volgt :

"8° één vertegenwoordiger van de VZW Toerisme Limburg." ;

2° het vijfde lid wordt vervangen door wat volgt :

"Het herstructureringscomité heeft tot opdracht :

1° het opmaken, actualiseren en afstemmen op de vigerende regelgeving van de structuurvisie ;

2° het laten uitrusten van de afgewerkte grindwinningsgebieden in het kader van de structuurvisie, die blijkt uit het in artikel 9, 6°, bedoelde beleidsplan, met inbegrip van het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu van de voormelde gebieden en de aanpalende omgeving ;

3° het adviseren van de nabestemmingsplannen in de vergunning voor de exploitatie van grind voor de nieuwe ontginningsgebieden aan de vergunningverlenende overheid ;

4° in voorkomend geval, het laten afwerken na ontgrinding ;

5° het toezicht houden op het afwerken en uitrusten van de grindwinningsgebieden."

Artikel 10

In artikel 11, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "Oost-Vlaanderen en Limburg" vervangen door de woorden "Oost-Vlaanderen, Limburg en Vlaams-Brabant".

Artikel 11

In artikel 12, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt 1° vervangen door wat volgt :

"1° twee leden worden benoemd uit kandidaten voorgedragen door publieke rechtspersonen,

verenigingen of inrichtingen die rechtstreeks betrokken zijn bij de aanwending van grind en grindproducten en als zodanig worden aangewezen door de Vlaamse regering ;".

Artikel 12

In artikel 15 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° er wordt een §3bis ingevoegd, die luidt als volgt :

"§3bis. Er kan overgegaan worden tot een heffing van ambtswege in de gevallen waarin de heffingsplichtige nagelaten heeft :

- 1° ofwel een aangifte in te dienen binnen de door de Vlaamse regering bepaalde termijn ;
- 2° ofwel de vormgebreken waarmee de aangifte is aangetast, te verhelpen binnen de termijn die de Vlaamse regering hem hiervoor toekent ;
- 3° ofwel de gevraagde inlichtingen te verstrekken of de bescheiden voor te leggen binnen de vastgestelde termijn ;
- 4° ofwel zich te schikken naar de wettelijk voorgeschreven verplichtingen inzake het houden, het uitreiken, het bewaren of het ter inzage voorleggen van boeken, stukken of registers.

Er kan tevens tot een heffing van ambtswege worden overgegaan :

- 1° wanneer de berekeningselementen van de heffing niet of onjuist werden ingeschreven in de aangifte ;
- 2° in de gevallen zoals vermeld in artikel 24, 3°. De heffing wordt in deze gevallen opgelegd voor het gedeelte dat onwettig werd geëxploiteerd.

Er wordt in elk geval een heffing van ambtswege opgelegd aan de houders van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind in een grindwinning, waarvoor proces-verbaal werd opgemaakt ingevolge ontduiking van artikel 15. De heffing op de ontdoken hoeveelheid grind is verschuldigd vanaf de kennisgeving van een afschrift van het proces-verbaal aan de overtreder.

De heffing van ambtswege wordt opgelegd door de krachtens artikel 23bis, §3, aangewezen ambtenaar en dit tot beloop van de heffing die vermoedelijk is verschuldigd. Zij wordt vastgesteld op basis van gegevens die kunnen bewezen worden door geschrift, getuigen en vermoedens. In voorkomend geval wordt zij vastgesteld op basis van de gegevens van het proces-verbaal.

De Vlaamse regering regelt terzake de modaliteiten, de mogelijkheid voor de heffingsplichtige om zijn bezwaar tegen de heffing naar voren te brengen, de betaling en de betalingstermijnen.

In elk geval ligt de bewijslast van het juiste bedrag van de verschuldigde heffing bij de heffingsplichtige." ;

2° het eerste lid van §4 wordt vervangen door wat volgt :

"De grindheffing wordt vastgesteld op een bedrag gelijk aan het product van de in §5 bedoelde heffingscoëfficiënt en 0,42 euro per ton gewonnen valleigrind, inclusief breekszand, en 0,29 euro per ton gewonnen berggrind, inclusief breekszand." ;

3° in §5 worden volgende wijzigingen aangebracht :

in het eerste lid wordt het jaartal "1994" vervangen door het jaartal "1996" en het tweede lid wordt vervangen door wat volgt : "De heffingscoëfficiënt voor het begrotingsjaar 1995 bedraagt 1,1141." ;

4° in §7 wordt het woord "heffingen" vervangen door de woorden "heffingen, verhogingen en/of administratieve geldboeten".

Artikel 13

In hetzelfde decreet wordt een artikel 15bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 15bis

De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast ter vervanging van een gedeelte van de grindheffing door een waarborgsysteem, waarbij aan volgende voorwaarden dient voldaan te worden :

- 1° het waarborgsysteem wordt opgelegd voor alle grindwinningsactiviteiten in de grindwinnings-

gebieden en heeft enkel betrekking op het afwerken na ontgrinding ;

- 2° het grindcomité en de subcomités stellen een gedetailleerde begroting op betreffende hun totale verwachte uitgaven ;
- 3° de grindheffingen die voorafgaand aan de invoering van het waarborgsysteem werden geïnd, dienen gedeeltelijk bestemd te worden als waarborg voor het afwerken na ontgrinding ;
- 4° het waarborgsysteem dient éénvormig te zijn voor alle houders van een krachtens artikel 16 toegewezen productiequotum en dient het solidariteitsprincipe te beklemtonen ;
- 5° het waarborgsysteem dient voldoende zekerheid te bieden om het afwerken na ontgrinding door de houders van een krachtens artikel 16 toegewezen productiequotum effectief te waarborgen ;
- 6° de waarborg kan enkel worden vrijgegeven in de mate dat het afwerken is gebeurd conform het nabestemmingsplan of, in voorkomend geval, de nabestemmingsplannen ;
- 7° het grindcomité legt aan de Vlaamse regering, op basis van de in 2° opgestelde begrotingen, voorafgaandelijk een voorstel voor aangaande de hoogte van de grindheffing, aangaande het waarborgsysteem en aangaande de gedeeltelijke bestemming van de grindheffingen zoals bepaald in 3°.

De Vlaamse regering wint voorafgaandelijk aan de uitvoering van dit artikel het advies in van de MINA-Raad en de SERV.

De Vlaamse regering kan de uitvoeringsmodaliteiten aangaande het waarborgsysteem toevertrouwen aan het herstructureringscomité."

Artikel 14

§1. In artikel 16, §1, van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt :

"De Vlaamse regering verdeelt het tweejaarlijks productiequotum voor de periode vanaf 1996 onder de houders van de nodige vergunningen voor de exploitatie van een grindwinning, vol-

gens een gefixeerde verdeelsleutel die gebaseerd dient te worden op de verdeelsleutels die werden toegekend voor de periode 1994-1995, rekening houdende met de situatie van diegenen die op dat moment geen quotum bezaten." ;

- 2° aan het vijfde lid wordt volgende zin toegevoegd : "Dergelijke niet gebruikte gedeelten, die betrekking hebben op de periodes vanaf 1996-1997, worden overgedragen naar de resterende tweejaarlijkse periodes." ;

- 3° na het vijfde lid worden de volgende nieuwe leden ingevoegd :

"De betrokken houder van een vergunning voor de exploitatie van grind in een grindwinning die zijn tweejaarlijks productiequotum niet volledig heeft gebruikt, wordt gehoord door het grindcomité binnen twee maanden volgend op de kennisgeving door de Vlaamse regering aan het grindcomité van de lijst van de houders van de nodige vergunningen die hun productiequotum niet volledig hebben gebruikt.

De Vlaamse regering beslist, op gemotiveerd advies van het grindcomité, welke niet gebruikte gedeelten van een productiequotum onder het begrip overmacht vallen.

De beslissing wordt ter kennis gebracht van de betrokken houder van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind en van het grindcomité.

Het grindcomité beslist, na de betrokken houder van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind te hebben gehoord, over de verdeling van het wegens overmacht niet gebruikte gedeelte van de quota over de resterende tweejaarlijkse periodes en brengt deze beslissing ter kennis van de betrokken houder en van de Vlaamse regering."

§2. In artikel 16, §1, vijfde lid, wordt de term "heirkracht" vervangen door "overmacht".

§3. Aan artikel 16, §2, van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De productiequota, bekendgemaakt overeenkomstig het vorige lid, worden automatisch vermeerderd met de quota, toegewezen overeenkomstig §1, voorlaatste lid."

§4. Aan artikel 16, §3, van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De Vlaamse regering regelt de nadere modaliteiten en voorwaarden aangaande de overdracht of samenvoeging van productiequota."

§5. In artikel 16, §4, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden "bij overschrijding van het toegewezen productiequotum" en de woorden "de vergunning" de volgende woorden ingelast : "of bij het niet nakomen van de verplichtingen in het kader van het waarborgsysteem".

Artikel 15

Aan artikel 17, §2, van hetzelfde decreet wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"In de vergunningen voor exploitatie van grind en de stedenbouwkundige vergunningen wordt de precieze nabestemming van de ontginningsgebieden opgenomen zoals vastgesteld in het kader van de structuurvisie, vermeld in artikel 10, en in het gewestplan."

Artikel 16

In artikel 18 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid opgeheven.

Artikel 17

Aan artikel 22 van hetzelfde decreet wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De Vlaamse regering kan voor alle werken die niet de exploitatie van grind tot doel hebben en waarbij grind als grondstof wordt gewonnen en waarvoor de uitvoerder niet beschikt over een vergunning voor de exploitatie van grind en die worden uitgevoerd vooraleer een einde gemaakt wordt aan elke activiteit van grindwinning in de provincie Limburg, zoals bepaald in artikel 14, een grindheffing opleggen overeenkomstig de bepalingen van artikel 15, onder door de Vlaamse regering nader te bepalen modaliteiten."

Artikel 18

In artikel 23 worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd :

"De ambtenaren van de afdeling maken zich kenbaar door middel van een legitimatiebewijs dat hen machtigt overtredingen op dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten op te sporen en vast te stellen.

De ambtenaren van de afdeling zijn bevoegd om :

1° inlichtingen te geven ;

2° waarschuwingen te geven ;

3° een termijn vast te stellen voor de overtreder om zich in regel te stellen ;

4° processen-verbaal op te stellen, waarin alle bevindingen en verhoren, alsook alle vastgestelde inbreuken worden opgetekend.

De processen-verbaal, zoals voorzien in het vorige lid, hebben bewijskracht tot het tegendeel bewezen is voorzover een afschrift ervan ter kennis wordt gebracht van de overtreder, binnen een termijn van veertien kalenderdagen die een aanvang neemt de dag na de vaststelling van de overtreding. Wanneer de vervaldag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is, dan wordt deze verplaatst naar de eerstvolgende werkdag.

Een exemplaar van het proces-verbaal waarbij de overtreding is vastgesteld, wordt binnen dezelfde termijn aan de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar en, in voorkomend geval, aan het Openbaar Ministerie toegezonden.

De door de ambtenaren van de afdeling gemaakte materiële vaststellingen kunnen, met hun bewijskracht, aangewend worden door de ambtenaren die belast zijn met het toezicht op de naleving van andere reglementeringen.

De ambtenaren van de afdeling zijn van ambtswege gemachtigd, zowel bij de heffingsplichtige als, indien een inbreuk is vastgesteld, bij derden, alle inlichtingen te nemen, op te zoeken en in te zamelen die kunnen leiden tot de juiste heffing ten laste van de heffingsplichtige.

Zij zijn van rechtswege gemachtigd, zowel bij de heffingsplichtige als, indien een inbreuk is vastgesteld, bij derden, alle boeken, stukken en re-

gisters op te vragen die kunnen leiden tot de juiste heffing van de heffingsplichtige.

Hij die over de gevraagde inlichtingen beschikt, is verplicht deze inlichtingen te verstrekken op ieder verzoek van deze ambtenaren. Hij die over de gevraagde boeken, stukken en registers beschikt, is verplicht deze voor te leggen op ieder verzoek van deze ambtenaren. De ambtenaren kunnen de boeken, stukken en registers meenemen tegen afgifte van een ontvangstbewijs.

Elke inlichting, stuk, proces-verbaal of akte, ontdekt of bekomen door de in het eerste lid bedoelde ambtenaar in het uitoefenen van zijn functie, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van een dienst van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de parketten en griffies van hoven en rechtbanken, de administraties van de federale overheid, de provincies en de gemeenten, alsook de openbare instellingen, kan worden ingeroepen voor het opsporen van elke ingevolge dit decreet verschuldigde heffing.

De ambtenaren van de afdeling zijn gemachtigd preventieve controles uit te voeren, alsook om controles uit te voeren om de juistheid van de gegevens, vermeld bij de aangifte, te controleren.

Zij kunnen elk onderzoek, elke controle en enquête instellen, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten worden nageleefd.

In de uitoefening van hun ambt kunnen zij de bijstand van de gemeentepolitie of van de rijks-wacht vorderen."

2° in het tweede lid wordt de laatste zin geschrapt.

Artikel 19

In hetzelfde decreet wordt een artikel 23bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 23bis

§1. Bij niet-aangifte, het te laat indienen of in geval van onvolledige of onjuiste aangifte, kunnen de op

het niet aangegeven productiegedeelte, zoals bepaald in artikel 15, §2, verschuldigde heffingen vermeerderd worden met een verhoging die wordt bepaald naargelang de ernst van de overtreding, op 10% tot 100% van het niet-aangegeven productiegedeelte.

§2. De houders van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind in een grindwinning, waarvoor proces-verbaal werd opgemaakt wegens ontduiking van artikel 15, kan per inbreuk een administratieve geldboete worden opgelegd van 1.000 euro tot 10.000 euro. De heffing op de ontdoken hoeveelheid grind wordt ambtshalve opgelegd overeenkomstig het bepaalde in artikel 15, §3bis.

De administratieve geldboete is in alle gevallen alleen van toepassing op de betrokken houder van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind in een grindwinning.

Indien binnen de drie jaar, te rekenen vanaf de datum van het proces-verbaal, een nieuwe overtreding wordt vastgesteld, worden de in het eerste lid genoemde bedragen verdubbeld.

Deze paragraaf is niet van toepassing op de inbreuken zoals bepaald in artikel 24, 3°.

§3. De daartoe door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar beslist in de in dit artikel vermelde gevallen, nadat de betrokkene de mogelijkheid geboden werd zijn verweermiddelen naar voren te brengen, of er een verhoging of administratieve geldboete moet worden opgelegd.

De Vlaamse regering regelt de nadere modaliteiten en de termijnen aangaande de in het vorige lid vermelde verweermogelijkheid.

Indien de bevoegde ambtenaar beslist een verhoging of administratieve geldboete op te leggen, vermeldt zijn beslissing het bedrag, is het met redenen omkleed en vermeldt het tevens de tekst van artikel 15, § 8, eerste lid, en de termijn waarbinnen het bedrag dient betaald te worden.

De in het vorige lid vermelde beslissing wordt bij een ter post aangetekend schrijven aan de betrokkene en, in voorkomend geval, de eigenaar van de gronden ter kennis gegeven.

De betaling van de verhoging of de administratieve geldboete maakt een einde aan de administratieve vordering.

§4. Artikel 15, §§ 8 tot 11 zijn van overeenkomstige toepassing op dit artikel.

§5. De beslissing om een verhoging of administratieve geldboete op te leggen kan niet meer genomen worden na verloop van twee jaar.

De in het eerste lid vermelde verjaringstermijn neemt een aanvang vanaf :

1° de datum waarop de betreffende aangifte verplicht ingediend moest zijn in de gevallen zoals voorzien in §1 ;

2° de datum van de kennisgeving van een afschrift van het proces-verbaal aan de overtreder in de gevallen zoals voorzien in §2.

§6. De daden van onderzoek, met inbegrip van de in §3 aan de betrokkene geboden mogelijkheid om zijn verweermiddelen naar voren te brengen, stuiten de loop ervan. Met die daden begint een nieuwe termijn van gelijke duur te lopen."

Artikel 20

Artikel 24, 3°, van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"3° hij die in de provincie Limburg onwettig grind exploiteert."

Artikel 21

Dit decreet treedt in werking bij de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van artikel 5, §2, en artikel 12, 3°, die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 1995, en de artikelen 3, 9, 12, 2°, en 13, die in werking treden op een door de Vlaamse regering vast te stellen datum.

Artikel 22

Voor de periode van de inwerkingtreding van dit

decreet tot 31 december 2001 gelden :

- in plaats van de bedragen "0,42 euro" en "0,29 euro" vermeld in artikel 12, 2°, respectievelijk de bedragen "16,7639 frank" en "11,7347 frank";
- in plaats van de bedragen " 1.000 euro" en "10.000 euro" vermeld in artikel 19, §2, respectievelijk de bedragen "40.000 frank" en "400.000 frank".

Brussel, 27 april 2001.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAELE

*De Vlaamse minister van Economie,
Ruimtelijke Ordening en Media,*

Dirk VAN MECHELEN

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

Vera DUA
